

Årsredovisning & Koncernredovisning för Clavister Holding AB

Räkenskapsåret . 2016

Org.nr. 556917-6612

Innehåll.

VD ord	3
Marknad.....	5
Förvaltningsberättelse	9
Koncernens resultaträkning.....	20
Koncernens rapport över totalresultat.....	20
Koncernens balansräkning.....	21
Koncernens rapport över förändring i eget kapital	23
Koncernens rapport över kassaflöden.....	24
Koncernens noter	25
Moderföretagets resultaträkning	61
Moderföretagets rapport över totalresultat	61
Moderföretagets balansräkning	62
Moderföretagets rapport över förändring i eget kapital.....	63
Moderföretagets rapport över kassaflöden	64
Moderföretagets noter	65
Styrelsens underskrifter	70
Kalender & kontakter	71

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor.
Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Jag fick förmånen att tillträda som VD och koncernchef för Clavister i mars 2017. Clavister har i tjugo års tid utvecklat och tillhandahållit IT-säkerhetsmjukvara med särskilt fokus på brandväggar, en global marknad som enligt Gartner omsatte ca 11 miljarder USD 2016. IT-säkerhet har i takt med en ökande digitalisering blivit allt viktigare och på World Economic Forum i Davos 2016, identifierades cyber-attacker som ett av de allvarligaste hoten mot det moderna samhället. Det är därför extra stimulerande att arbeta för Clavister och tillhandahålla system som bidrar till att säkra allas vår vardag.

Produkterbjudande

Clavister tillhandahåller brandväggar för professionellt bruk baserat på egenutvecklad mjukvara. Till skillnad från konkurrenterna är Clavisters produkter hårdvaruoberoende och kräver inget underliggande operativsystem. Det ger Clavisters produkter stor flexibilitet och hög prestanda. Under 2016 breddades produktportföljen med autentiseringslösningar genom förvärvet av PhenixID. Parallellt initierades arbetet med att addera en produkt för s.k. end-point security vilken lanserades under första kvartalet 2017. Genom dessa tillskott nära nog fördubblas vår adresserbara marknad. De senaste åren har Clavister utvecklat en ny plattform speciellt framtagen för morgondagens säkerhetskrav och stora datavolymer. Arbetet har skett i nära samarbete med Nokia och den nya plattformen är en central komponent i Net Guard, som är den säkerhetslösning Nokia erbjuder sina kunder tillsammans med nätverksinfrastrukturen.

En marknad i förändring

Brandväggar, som historiskt har varit Clavisters kärnverksamhet, har traditionellt levererats förinstallerad på hårdvara som skerpats till slutkund som installerat den i det egna datacentrat. På senare tid har vi sett en ökande efterfrågan på s.k virtualiserade brandväggar, dvs mjukvaran installeras på standardserver hos kunden, tjänsteleverantören eller i "molnet". Virtualisering innebär ett paradigmskifte för branschen och Clavister är unikt positionerade genom vår produktarkitektur som fungerar på vilken server som helst och utan avsaknaden av operativsystem ger en stabilare drift och mindre s.k footprint.

För slutkunden innebär virtualisering snabbare leveranser samt enklare infrastruktur vilket reducerar såväl OPEX som CAPEX med upp till 40% respektive 60%. Mjukvaran laddas enkelt ner och installeras på standardhårdvara varefter kunden får access till en licensnyckel som aktiverar produkten. Genom att eliminera hårdvaran reduceras inte bara Clavisters kostnader för hårdvaran i sig utan även relaterade kostnader för t.ex. installation och testning, lagerhållning, leverans och garanti/support vilket ger oss en bättre kostnadsstruktur.

Johan Öhman, VD

VD ord.

Under 2016 infördes GDPR (the General Data Protection Regulation) som är ny tvingande lagstiftning på EU-nivå vilken ersätter den svenska Personuppgiftslagen (PUL). GDPR träder i kraft den 25e maj 2018 och medför ett ökat ansvar för företag och organisationer som hanterar personuppgifter. Sanktionerna vid brott mot GDPR är upp till 4% av koncernens omsättning, maximalt 20 MEuro. Vi har ännu inte sett någon effekt av den nya lagstiftningen men bedömer det kommer att ytterligare öka efterfrågan på förstklassiga säkerhetslösningar.

Kunder

Under 2016 drabbades vi av en del tekniska problem med vår leverans till Canon IT Solutions som är en stor och viktig kund för oss. Problemen var relaterade till lokala tecken och IT-system och kan i det närmsta betecknas som "kulturella". Det har tagit lång tid att hitta en fullt fungerande lösning och som ett resultat har leveransvolymerna påverkats negativt. Vi har trots utmaningarna behållit en god relation med Canon ITS och de senaste testerna har fallit väl ut och vi ser positivt på framtiden.

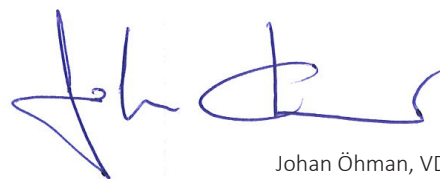
Samarbetet med Nokia har pågått under en längre tid och vi hade hoppats på en kommersiell lansering under det gångna året men som så ofta i komplexa affärer tar saker och ting längre tid än förväntat. Det var därför med extra stor glädje som vi i mars månad kunde kommunicera att vi erhållit den första

skarpa ordern där Clavisters mjukvara kommer att skydda en västeuropeisk s.k Tier-one operatörs nätverk i en jurisdiktion.

Under 2016 etablerade Clavister verksamhet i Tunisien med en målsättning att framförallt adressera Västafrika. Satsningen leds från vårt stockholmskontor och vi har identifierat ett antal intressanta affärsmöjligheter som vi hoppas kommer att materialiseras under 2017.

2017

Jag ser fram emot att få leda Clavister in i framtiden och en ledstjärna kommer framgent att vara fokusering där vi inte bara kommer att se över hur vi jobbar internt utan även våra externa aktiviteter däribland våra samarbetspartners och vilka marknader vi adresserar. Clavister är ett bolag med en unik teknologi som ligger rätt i tiden, vi har otroligt engagerade, kunniga och lojala medarbetare samt ett antal potenta kundavtal vilket skapar goda förutsättningar för framtiden.

Johan Öhman, VD

Marknad.

Det globala cyberhotet

Behovet av cybersäkerhet fortsätter att växa i en aldrig tidigare skådad omfattning. Från att ursprungligen ha varit en relativt isolerad företeelse, har cyberkriminaliteten idag vuxit till att vara ett av de i särklass största hoten mot samhället. Där man tidigare såg hoten komma primärt från ett fåtal aktivistgrupper och enskilda hackers, är det nu helt andra aktörer som dominerar den internationella cyberscenen.

Organiserad brottslighet

Den organiserade brottsligheten ligger idag bakom en stor andel av cyberkriminaliteten. Ett typiskt exempel är det numera ökända ransomware-hotet, där företags och privatpersoners datorer infekteras med mjukvara som gör information och dokument helt oåtkomliga för dess ägare till dess att en lösensumma har betalats. Enligt en undersökning av Osterman Research från juni 2016, hade hela 50% av alla tillfrågade blivit utsatta för en ransomware-attack under den senaste tolv månaders perioden, men bara 4% ansåg sig trygga med att deras befintliga säkerhetslösning kunde skydda mot framtida attacker. Enligt FBI betalades över 200 miljoner dollar ut i lösensummor bara under första kvartalet 2016, vilket för helåret 2016 skulle innebära lösensummor i storleksordningen en miljard dollar.

Politiska attacker

En annan tydlig trend under det senaste åren har varit det ökande inslaget av cyberattacker med politiska förtecken. Ingen har kunnat undgå debatten om misstänkt utländsk påverkan på det amerikanska presidentvalet, vilket rättmätigen skulle kunna ses som den yttersta symbolen för hur extremt sårbart det demokratiska samhället har utvecklats till att bli. Det amerikanska presidentvalet är ändå bara toppen av ett isberg vad gäller misstänkta eller kända cyberattacker med antingen statliga mål eller statligt kontrollerade anfallare. James Clapper, före detta Director of National Intelligence i USA, har tidigare deklarerat att man rankar cyberkriminalitet som det största hotet mot nationell säkerhet, före både terrorism, spioneri och massförstörelsevapen. Även NATO går så långt att man under 2016 beslutade att inrätta ett speciellt cyberkommando som en egen försvarsgren, jämte den traditionella armén, flygvapnet och flottan. NATOs generalsekreterare Jens Stoltenberg har i samband med detta klargjort att allvarliga cyberattacker kan behöva besvaras av NATO även med konventionella vapen.

Listan med exempel på cyberattacker i närtid där viktiga samhällsfunktioner varit måltavla kan göras lång. En cyberattack mot ett regionalt energinät i Ukraina stängde ner 30 kraftstationer och lämnade över 200 000 abonnenter strömlösa under en kall decemberperiod. En attack i februari 2016 mot centralbanken i Bangladesh och det internationella SWIFT-systemet resulterade i över 80 miljoner dollar i rena förluster, och nästan

900 miljoner dollar i transaktioner som inte kunde genomföras som planerat. Även den amerikanska centralbanken är en ständigt måltavla för cyberattacker och har rapporterat över 50 systemintrång under de senaste åren.

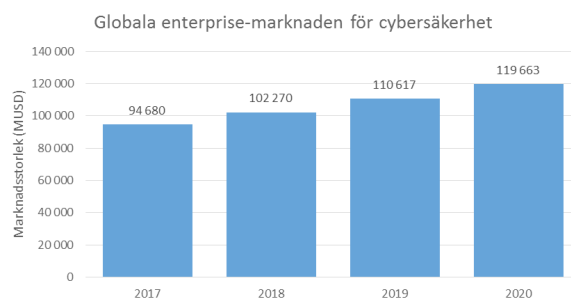
Globala marknaden för cybersäkerhet

Cyberattacker och cyberförsvar är en ständig kapprustning, där metoder och teknologier utvecklas löpande och i en rasande takt. Ett modernt cyberförsvar handlar inte längre om enskilda brandväggar eller andra fristående produkter, utan om en komplex och integrerad miljö med mängder av olika försvarsmekanismer som alla behöver samspela för att kunna hantera de alltmer avancerade attackerna.

Givetvis driver denna kapprustning den underliggande marknaden för cybersäkerhet med en avsevärd tillväxt. Cybersecurity Ventures anser att den globala marknaden för cybersäkerhetsprodukter och tillhörande tjänster ackumulerat från 2017 till 2021 kommer att överstiga hela en biljon (tusen miljarder) dollar. Enbart innevarande år, 2017, förväntas hela cybersäkerhetsmarknaden vara värd mer än 120 miljarder dollar och förutspås en årlig tillväxt av 12 till 15 procent.

Enterprise-marknaden

Gartner presenterar likvärdiga siffror i sina prognoser över säkerhetsmarknaden, avgränsat till enbart Enterprise-segmentet. Där anser Gartner att marknaden kommer att omsätta ca 95 miljarder dollar 2017, för att växa till ca 120 miljarder dollar år 2020, se figur 1. Nordamerika utgör den klart största geografiska marknaden, med ca 42% av all prognostiserad omsättning och en årlig tillväxt om ca 9%. Därefter följer västeuropa med ca 27% andel av marknaden och en årlig tillväxt om ca 7%, följt av den utvecklade delen av "Asia Pacific"-regionen (exklusive Kina) med ca 15% andel av marknaden och en årlig tillväxt om ca 6%. Kina specifikt utgör ca 4% av marknaden och har en högre årlig tillväxt om ca 14%.

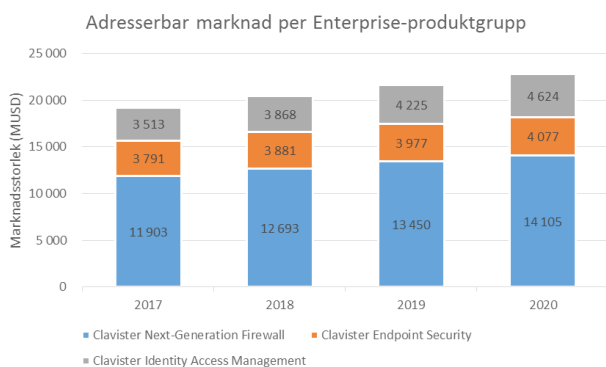

Figur 1. Globala marknaden för cybersäkerhet i Enterprise-segmentet, år 2017-2020 (MUSD). Källa: Gartner.

Marknad.

Adresserbar marknad utifrån produktportfölj

Clavister kan med nuvarande produktportfölj adressera ca 20% av enterprise-marknaden, motsvarande ca 19 miljarder dollar för år 2017 och ca 23 miljarder dollar för år 2020. Den största andelen däri utgörs av marknaden för "firewall- och VPN-produkter", värd ca 12 miljarder dollar år 2017, vilken Clavister adresserar med produktserien Clavister Next-Generation Firewalls. Därefter följer "Endpoint Protection"-marknaden om ca 3,8 miljarder dollar år 2017, vilken Clavister adresserar med den nyligen (mars 2017) lanserade Clavister Endpoint Security Client. Marknaden för identitetshantering (Identity Access Management, IAM) uppskattas till ca 3,5 miljarder dollar år 2017, och adresseras från Clavisters sida av de produkter som adderades till produktportföljen genom förvärvet av PhenixID. Se figur 2.

Figur 2. Adresserbar marknad för Clavisters produktportfölj i Enterprise-segmentet 2017 - 2020 (MUSD).
Källa: Gartner.

Geografiskt fokus och satsningar på sälj

Som ett led i tillväxtstrategin väljer Clavister att effektivisera försäljningsarbetet genom ett successivt större fokus på färre geografiska marknader.

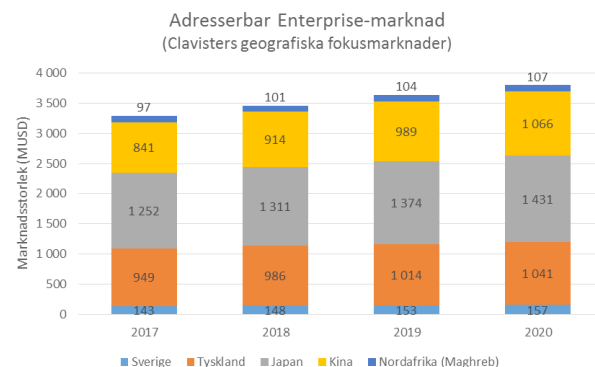
Vid sidan av den naturliga hemmamarknaden Sverige, där ytterligare satsningar kommer att ske för att ta marknadsandelar, kommer även Tyskland fortsatt vara en viktig marknad för bolaget. Förutom det faktum att Tyskland utgör Europas enskilt största marknad för cybersäkerhet, har Clavister där sedan några år en etablerad bas av distributörer och återförsäljare. Bolagets bedömning är att denna bas utgör en bra grund för tillväxt i Europa.

I Asien läggs naturligtvis fokus på Japan, givet det senaste årets kontraktuella framgångar med viktiga aktörer som Canon IT Solutions, Mirait och NTT-BP. Dessa kunder, samt även tillkommande samarbetspartners, har goda förutsättningar för att bidra till en stark försäljningsutveckling i Asien. Även Kina där dotterbolaget Clavister Technology (ASIA) Ltd. opererar är fortsatt en viktig marknad.

Den relativt nya satsningen på den nordafrikanska marknaden kommer att fortsätta enligt plan. Initiala kundordrar har redan erhållits och en större bas av affärsmöjligheter är under framväxt.

Dessa fem geografiska marknader utgör en addressbar marknad för Clavister om ca 3,3 miljarder dollar för år 2017, och växer till drygt 3,8 miljarder dollar år 2020. Se figur 3 för en mer detaljerad uppställning av respektive marknads storlek och tillväxt.

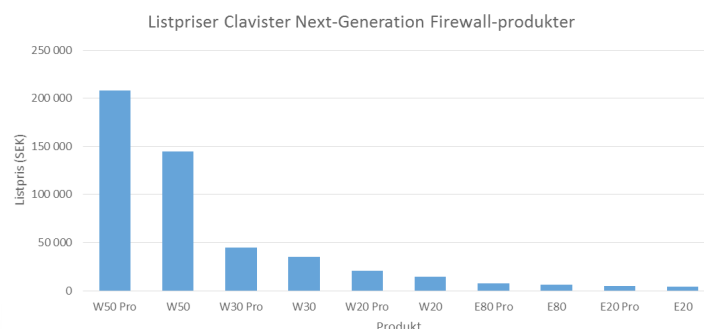
Utöver den geografiska fokuseringen görs även strukturella förstärkningar, inte minst genom en nyetablerad och dedikerad innesälj-organisation som bland annat hanterar säljstöd, marknads- och kampanjaktiviteter samt avtalsförsäljning.

Figur 3. Adresserbar marknad för Clavisters Enterprise-portfölj på Clavisters geografiska fokusmarknader (MUSD).
Källa: Gartner.

Affärsmodell och prissättning

Affärsmodellen för Enterprise-segmentet, och specifikt för produktområdet Clavister Next-Generation Firewalls, är uppbyggd som en traditionell produktaffär med en initial försäljningsintäkt, samt årliga supportintäkter uppgående i normalfallet till ca 40% av det initiala försäljningsbeloppet. Figur 4 visar ett urval av Clavisters Next-Generation Firewall-produkter och respektive produkts listpris. Från detta listpris erhåller försäljningskanalen (distributörer och återförsäljare) totalt ca 40-45% rabatt, vilket är branschstandard.

Figur 4. Listpriser för Clavisters Next-Generation Firewall-produkter (SEK).

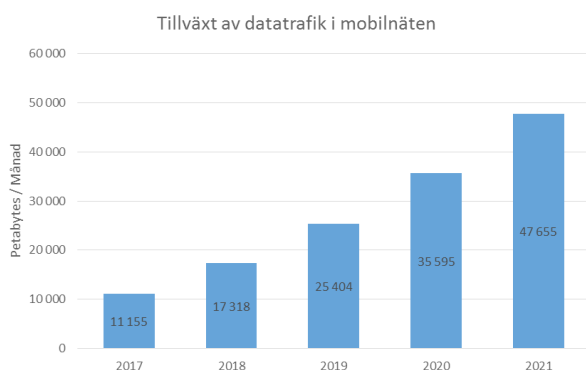
För produktområdena Clavister Endpoint Security samt Identity Access Management tillämpas en affärsmodell där mjukvaran licensieras per enskild användare och år.

Marknad.

Telekom-marknaden

Behovet av säkerhetslösningar för telekomnät i allmänhet, och mobiloperatörsnät i synnerhet, har förändrats drastiskt de senaste få åren. Inom telekombranschen talar man om "den 5:e industriella revolutionen", där helt nya marknadsförutsättningar just nu växer fram. Prognoser förutspår många miljarder uppkopplade "prylar" (Internet of Things) inom en snar framtid, användare strömmar realtidsvideo från sina mobiltelefoner och nya "virtual reality"-tjänster växer fram i kölvattnet av sommarens Pokémon Go-hysteri. Uppkopplade och självkörande bilar lockar stort industriellt intresse, och sätter höga krav på tillgänglighet och säkerhet i mobilnätverken.

För att överhuvudtaget kunna hantera dessa nya tjänster och användarbeteenden, och som en konsekvens därav, den lavinartade tillväxt av datatrafik som förutspås i nätverken (se figur 5), tvingas mobiloperatörerna till omfattande förändringar i hur nätverken är uppbyggda. Tidigare byggdes mobilnätverken upp med tunga investeringar i specialhårdvara, nischade för specifika funktioner och med små eller inga möjligheter att ändra strukturen efter förändrade behov. Idag väljer operatörerna istället att handla upp lösningar med mjukvarufokus, där tyngdpunkten ligger på virtualisering, skalbarhet, elasticitet och flexibilitet. Då hårdvarukostnaden för att driftsätta virtualiserade lösningar är avsevärt mycket lägre än för traditionell specialhårdvara, har operatörerna större möjligheter att nyckla ut investeringarna över tiden, i takt med att kapacitetsbehoven ökar, och mer harmoniserat med intäktsströmmarna. Enligt SNS Research kommer mobiloperatörernas investeringar inom detta område att uppgå till över 18 miljarder dollar över de kommande fyra åren, motsvarande en årlig tillväxt om hela 46%. År 2020 förväntas 80% av samtliga mobilnätinvesteringar utgöras av virtualiserad teknologi. Gartner prognostiserar att mobiloperatörernas CAPEX beräknas reduceras med 40% och OPEX med 60% tack vare virtualiserade lösningar.

Figur 5. Förväntad ökning av datatrafik i mobilnäten.
Källa: Ericsson Mobility Report.

Ökat behov av säkerhetslösningar

I takt med att denna nya typ av mobilnätverk växer fram, ökar också behoven och kraven på säkerhetslösningar som är anpassade till den moderna teknologin. Enligt en studie genomförd av 451 Research anser hälften av alla bolag att bristen på just säkerhet är det största hindret för en bredare utrollning av "Internet of Things". Under branschmässan Mobile World Congress i Barcelona i år pekar även Nokias VD Rajeev Suri ut säkerhet som en av de viktigaste utmaningarna för mobiloperatörerna i närtid.

Figur 6. Nokias VD Rajeev Suri under Mobile World Congress 2017.

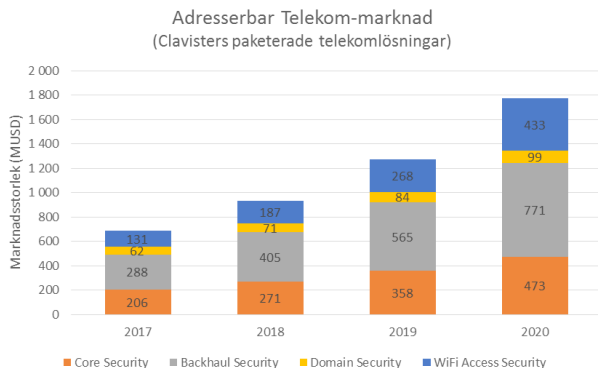
De bakomliggande marknadstrenderna, det teknologiska generationsskiftet samt det alltjämt ökande behovet av säkerhet är alla samverkande faktorer som gör att denna marknad blir disruptiv till sin natur. Många av de traditionella produktleverantörerna har både tekniska och affärsmässiga svårigheter att ställa om till de nya förutsättningarna, vilket öppnar möjligheter för mindre och mer agila marknadsaktörer.

Clavister har sedan ett antal år valt att investera kraftigt i utveckling av just mjukvarubaserade och virtualiserade lösningar som adresserar säkerhetsbehoven i de moderna mobilnätverken. Clavisters lösningar står sig idag konkurrenskraftiga utifrån ett flertal aspekter, inte minst pris/prestanda, skalbarhet och affärsmodell.

Adresserbar marknad för Clavisters lösningar

Den totala marknadsstorleken avseende cybersäkerhet för telekom är givetvis betydligt mindre än för enterprise-segmentet; telekom-marknaden i sig är en relativt smal vertikal, där investeringar i säkerhet ännu är i en tidig fas, att jämföras med det breda enterprise-segmentet, där säkerhetsinvesteringar sedan länge sker på en mer etablerad nivå. Telekom-marknaden får dock anses vara betydligt mer homogen och sammanhållen, och domineras av ett fåtal större systemleverantörer såsom Ericsson, Nokia och Huawei. Detta innebär naturligtvis att större marknadsandelar kan uppnås genom ett fåtal samarbetspartners.

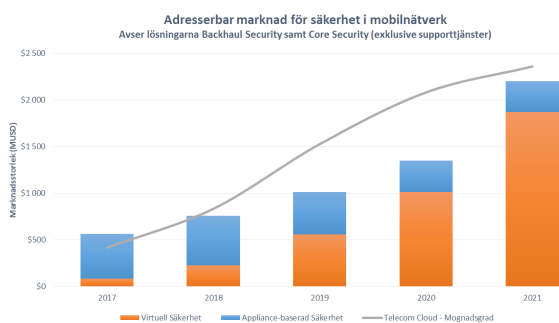
Marknad.

Figur 7. Adresserbar marknad för Clavisters Telekom-lösningar (MUSD). Källa: Bolagets egna prognoser.

Clavisters bedömning, baserat dels på marknadsanalyser från exempelvis Cisco och Ericsson och dels på kommersiella parametrar från ingångna kundkontrakt, är att bolagets nuvarande produktportfölj för telekom-marknaden, omfattande fyra kommersiella lösningsområden, adresserar en marknad värd minst 500 miljoner dollar år 2017 med en tillväxt till över två miljarder dollar år 2020, se figur 7.

Marknadsdata ovan inkluderar även hårdvara, vilket kan ingå i Clavisters leverans vid behov, även om de rent virtualiserade lösningarna har de största konkurrensfördelarna. I linje med ovan nämnda indikationer om operatörernas investeringar i virtualiserad teknologi är Clavisters bedömning att leveranser av virtuell säkerhet i förhållande till appliance-baserad (hårdvarubaserad) säkerhet kommer att utvecklas i enlighet med figur 8 nedan.

Figur 8. Utveckling av virtuell säkerhet i förhållande till appliance-baserad säkerhet.

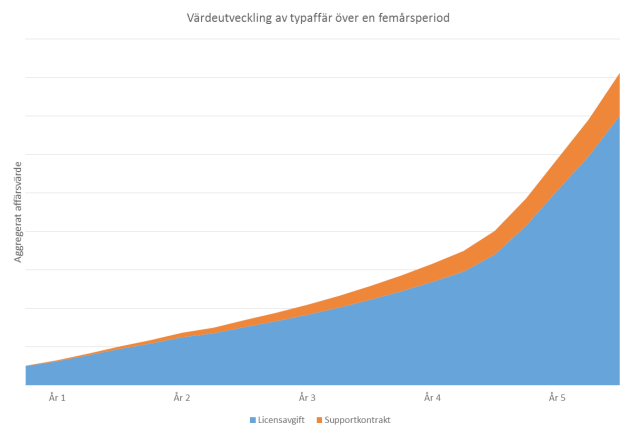
Affärsmodell och prissättning

Flertalet av Clavisters telekom-lösningar baseras på en affärsmodell där operatören betalar en licenskostnad per maximal kapacitet i lösningen, och där kapacitet uttrycks som datamängd per tidsenhet. Pris före rabatter ligger i nuläget på mellan 20 000 och 40 000 kronor per Gbps (Gigabit per sekund), beroende på lösning och eventuella funktionstillval. Till detta kommer en årlig supportavgift på 8-10% av ackumulerad licenskostnad.

En typisk affär innebär en mindre initial order för ett första, relativt lågt, kapacitetsbehov. Med nuvarande datamängder är det rimligt att anta en initial kapacitet på mellan 20 och 100 Gbps. Affären skalar därefter i takt med att operatörens behov ökar successivt över tid. Antalet geografiska marknader operatören väljer att lansera lösningen på, antal abonnenter och datamängd per abonnent är alla faktorer som samverkar till det ökade behov av kapacitet.

Många variabla parametrar samt olika mognadsgrad och förutsättningar på skilda geografiska marknader gör det givetvis svårt att enkelt schablonisera värdet på en total affär med en operatör, men givet kända prognoser för tillväxten av tjänster, datatrafik och antal abonnenter, är det rimligt att göra antagandet att en typisk affär växer till mellan 5 och 20 gånger det initiala ordervärdet.

Diagrammet i figur 9 nedan får illustrera schablonmässig värdeutveckling hos en typisk affär över en femårsperiod.

Figur 9. Schablonmässig värdeutveckling av typaffär över en femårsperiod.

Förvaltningsberättelse.

Styrelsen och verkställande direktören för Clavister Holding AB (556917-6612) får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2016. Företaget har sitt säte i Örnsköldsvik.

Information om verksamheten

I Clavister koncernen sker både utveckling, produktutveckling och försäljning av lösningar inom cyber säkerhet både som fysiska produkter och för virtuella miljöer. Produkterna kännetecknas av innovation, hög kvalitet och prestanda men också av stor bredd i produktutbudet. I tillägg till detta offereras specialiserade tekniska tjänster. Försäljning sker främst under det egna varumärket Clavister men även via OEM, d.v.s. att mjukvaran adderas till kundens eget produktkoncept.

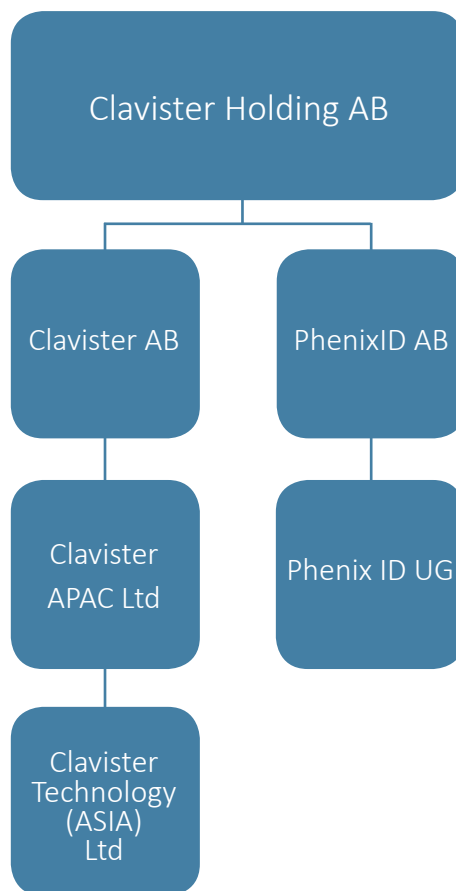
Koncernen Clavister bildades 2013 genom apportemission där Clavister AB:s aktieägare blev ägare till moderföretaget Clavister Holding AB. Det var ett led i att ombilda Clavister för att kunna börsnoteras på Nasdaq First North, vilket skedde i maj 2014. I moderföretaget Clavister Holding AB utförs en begränsad del av verksamheten såsom förvaltning av företagets aktie och verksamhet riktad mot investerare. Clavister AB är det ursprungliga bolaget och startade verksamheten år 1997 i Örnsköldsvik. Omkring millennieskiftet lades grunden till det som verksamhetsmässigt är att betrakta som Clavister av idag.

Koncernen består av sex bolag där Clavister Holding AB äger dotterföretaget Clavister AB till 100%. Clavister AB äger i sin tur 100% av Clavister APAC Ltd. i Hong-Kong. Clavister Technology (ASIA) Ltd. ägs till 100% av Clavister APAC Ltd. Affärsrörelsen bedrivs till absolut största del i dotterföretaget Clavister AB. Vid huvudkontoret i Örnsköldsvik bedrivs innesälj, produkt- och mjukvaruutveckling, underhåll produktledning, konsulttjänster och kundutbildning, produktinköp, logistik och lagerhantering, kundsupport, ekonomi och övrig administration. Huvudförsäljningskontoret tillsammans med marknadsavdelningen ligger i Stockholm.

Sedan hösten 2015 har företaget även etablerat ett kontor i Umeå. Där pågår mjukvaruutveckling, underhåll samt kundsupport. Etableringen i Umeå är avgörande för att både kunna attrahera nya och att lyckas behålla befintliga medarbetare.

I dotterföretaget Clavister Technology (ASIA) Ltd. bedrivs försäljning under varumärket Amaranten och Clavister och där erbjuds även teknik- och kundsupport, fakturering, ekonomi och administration, logistik och lagerhantering.

PhenixID AB ägs till 100% av Clavister Holding AB förvärvat 2016. PhenixID AB i sin tur äger det tyska dotterbolaget PhenixID UG till 100%. Utveckling och försäljning utgår från kontoret i Nacka, Stockholm. Från kontoret i Tyskland bedrivs försäljning.

Clavister koncernen:

Clavister koncernen med moderbolaget Clavister Holding AB och 100 % ägda dotterbolag

Rörelseförvärv

Clavister Holding AB förvärvade PhenixID AB i tre steg där 28,6% av aktierna förvärvades i mars 2016, ytterligare 1,5% i maj och resterande del om 69,9% den 25 augusti. Clavister äger nu 100% av aktierna i PhenixID AB. I förvärvet ingår även bolaget PhenixID UG i Tyskland.

PhenixID är en betydande aktör inom cybersäkerhetslösningar och ett viktigt komplement till Clavisters erbjudande inom området IAM (Identity & Access Management). Förutom kunskande och expertis inom områdena IAM och 2FA (Två Faktor Autentificering) kompletterar PhenixID koncernen med goda kundreferenser och kundstock. PhenixID består av 14 anställda och verksamheten bedrivs i huvudsak från Nacka i Stockholm.

Förvaltningsberättelse

Köpeskillingen bestod dels av 5,0 MSEK i kontanter samt av emission av egna aktier (Clavister Holding AB) till ett värde om 80,5 MSEK. I samband med förvärvet uppstod en goodwill-post om 51,9 MSEK, skillnaden mellan den överförda ersättningen och det verkliga värdet av det förvärvade nettotillgångarna.

Under de fyra månader som dotterbolaget varit helägt fram till den 31 december 2016 har dotterbolaget bidragit med 10,6 MSEK till koncernens intäkter och +38 TSEK till koncernens resultat efter finansiella poster. Om förvärvet i stället hade inträffat per den 1 januari, 2016 uppskattar företagsledningen att bidraget till koncernens intäkter skulle ha blivit 28,9 MSEK och periodens resultat efter finansiella poster skulle ha varit 8,5 MSEK.

Väsentliga händelser under året

Avtal och affärer

Clavister ingick i januari 2016 ett strategiskt partnerskap med Nokia Networks för att utveckla och leverera avancerade virtuella säkerhetslösningar för operatörer och mobiloperatörer. Clavisters säkerhetslösningar skall integreras till Nokia Net-Guard, som skyddar infrastruktur och data i abonnentnätverken mot cyber attacker och avlyssning.

I februari tecknades ett distributionsavtal med Defis & Strategies Group i Tunisien för att täcka marknaderna i Västafrika. Under samma månad demonstrerade Clavister tillsammans med Artesyn Embedded Technologies nästa generations Virtual Security Gateway lösning för mobilnätoperatörer och molnleverantörer på Mobile World Congress i Barcelona. Clavisters säkerhetsprogram levererar hög prestanda i virtualiserade miljöer vilket ger påtagligt sänkta driftskostnader för operatören. Lösningen var ett resultat av samarbetet mellan Clavister och Artesyn som tillkännagavs hösten 2015.

Clavister inledde i mars ett strategiskt partnerskap med PhenixID, för att kunna komplettera erbjudandet med säker inloggning och identitetshantering MFA (Multi Factor Authentication). Det möjliggörs genom sk. 2FA (Två Faktor Autentificering). I juni 2016 släpps Clavister MFA, som kombinerar Clavister MFA Server med mobilappen Clavister Authenticator och en SMS-baserad One Time Password (OTP) tjänst. Det ger en pålitlig och robust autentisering och därmed säker access till företagsnätverken. Det skyddar även användarens identitet och säkerställer att "man är" den användare som man utger sig för att vara.

Under senhösten 2015 tecknades avtalet med Canon IT Solutions, som i april renderade i en beställning på 300 enheter av Clavisters brandvägg E80 för den japanska säkerhetsmarknaden. I maj breddades utbudet till att även omfatta medium enterprise brandväggen W20 och W30. Ytterligare beställningar gjordes av E80 i juni på 3,3 MSEK.

IT Partners Security, som är en ledande distributör av IT-säkerhetslösningar till den polska marknaden, tecknade ett avtal med Clavister i juli. Partnerskapet kommer att öka Clavisters närvaro på den polska IT-säkerhetsmarknaden, som väntas växa tvåsiffrigt per år från 200 miljoner USD fram till 2018.

Förvaltningsberättelse.

I augusti tillkännagavs att samarbetet med Arrow ECS utvidgas främst med fokus på den nordiska marknaden. Arrow är en av världens största värdeadderande distributörer inom IT-lösningar. Pågående marknadssatsning i Afrika resulterade i en första affär i september. Ordern kom från generaldirektoratet för skatter som låtit installera Clavisters IT-säkerhetslösning för att säkra nätverk och kritiskt data till Mauretanien.

D-Link och Clavister lanserade ett gemensamt produkt erbjudande i oktober där D-link använder Clavisters mjukvara. D-Link lanserade en ny brandvägg, DFL-870 som riktar sig till SMB-kunder där D-link valt Clavister som leverantör.

Kunden NTT Broadband Platform Inc (NTT-BP) meddelade i december att man valt Clavister som leverantör av WiFi Access Gateways för sitt nationella Wi-Fi-nät i Japan med över 220 000 accesspunkter. NTT-BPs målsättning är att kunna befästa sin ställning som premiumleverantör av tjänster till krävande användare.

En ny version av Clavister cOS Stream samt Clavister Hawkeye lanserades i december med en affärsmodell som ger stöd för automatisering och integration i Software Defined Networks (SDN), ett krav i moln-baserade telekommiljöer.

I februari lanserade bolaget en ny sk. Endpoint Protection Säkerhetslösning för att skydda stationära och bärbara datorer, Point of Sale-system, IoT-produkter mm mot kända och okända hot, inklusive Ransomware och sk. Phishing.

Nu i mars erhöll bolaget den första ordern från Nokia Networks. Ordern var en initial leverans för skydd av ett västeuropeiskt s.k "Tier-one operators nätverk" för en europeisk jurisdiktion. Nokia har ett uttalat fokus på nätverkssäkerhet och Clavisters virtuella säkerhetslösning är en integrerad del av Nokias Net-Guard-erbjudande. En framgångsrik utrullning kan innebära en signifikant långsiktig intäktpotential för Clavister.

Övriga händelser

I februari 2016 genomförs en riktad emission om drygt 21 MSEK till emissionspriset 53 kr per aktie för att kunna tidigare lägga investeringar, bl. a till följd av samarbetet med Nokia Networks.

Förvärvet av PhenixID AB och PhenixID UG i Tyskland med början i mars sker i tre steg där Clavister nu äger 100% av aktierna. Se vidare rubriken Rörelseförvärv.

På årsstämman den 21 april beslutades att till nya styrelseledamöter utse Göran Carstedt samt Niclas Eriksson. Sittande styrelseledamöter Peter Dahlander, Jan Ramkvist, Ilkka Hiidenheimo och till styrelsens ordförande valdes Björn Norrbom. Beslut fattades även om inrättande av incitamentsprogram för koncernens anställda. Merparten av alla anställda dvs mer än två tredjedelar investerade i det av årsstämman beslutade incitamentsprogrammet varav VD och ledning tecknade sig maximalt.

Vid extra bolagsstämma den 20 september beslutade stämman om apportemission avseende förvärv av PhenixID AB om högst 1 210 516 aktier att betalas med apportegendom bestående

av samtliga aktier i PhenixID samt emission av aktier och/eller teckningsoptioner om 50 000 aktier i samband med ingående av låneavtal. Styrelsen bemyndigades även att besluta om nyemission av högst 330 000 aktier.

Den stämning som dotterbolaget Clavister AB mottog i december 2014 gällande tolkning av ett avtal, återkallades i augusti där beloppet som yrkats var 13,5 MSEK jämte ränta. Yrkandet var inte avsatt i bolagets balansräkning men däremot upptaget som eventalförpliktelse.

Clavister genomför i oktober en riktad nyemission om 2 miljoner aktier och tillförs härigenom brutto 83 MSEK.

Händelser efter balansdagen

Extra bolagsstämma hölls 17 januari 2017 om emission av teckningsoptioner om högst 100 000 teckningsoptioner för tio anställda i PhenixID AB och PhenixID UG vederlagsfritt samt högst 120 000 teckningsoptioner till anställda i Clavister AB och PhenixID AB till marknadsvärde. Stämman godkände även tidigare beslut om emission av teckningsoptioner samt apportemissioner jämte bemyndigande om konvertibelemission.

Johan Öhman utnämndes till koncernchef och tillträdde den 6 mars. Jim Carlsson, Clavisters tidigare VD, arbetar nu som chef för strategisk försäljning.

Clavister Holding AB meddelade i mars att antalet aktier ökat med 148 260 st efter att samma antal teckningsoptioner berättigade till att teckna en ny aktie för 30 kronor, vilket tillfört bolaget cirka 4,4 MSEK.

Clavister förlängde samarbetet med Norrlandsfonden och har ingått en överenskommelse om en ny konvertibelemission om 10 MSEK. Vid eventuell konvertering tillkommer ca 204 853 aktier i Clavister Holding AB, motsvarande en potentiell utspädning om upp till ca 0,9%, beräknat på utestående antal aktier. Vid fortsatt negativ ränta utfaller ingen räntebetalning till Norrlandsfonden.

Det konvertibellån på 10 MSEK som Clavister erhöll från Norrlandsfonden år 2012, förfaller i september 2017. Vid en konvertering kommer 666 667 nya aktier att emitteras i Clavister Holding AB.

Framtida utveckling

Cyberhot av olika slag är inte längre enbart ett IT-problem utan även ett affärsproblem. Medvetenheten om vår sårbarhet ökar och i media kan vi återkommande läsa om hur olika varianter av cyberattacker drabbat privatpersoner, företag och samhälle.

Med det universella genomslaget av både fast och trådlös kommunikationsteknologi, så ökar även kraven på säkerhet, både för offentliga myndigheter och organisationer, banker och företag, eftersom konsekvenserna av störningar såsom avbrott, virus, avlyssning eller överbelastningsattacker (DDoS) blir så stora.

I rapporten "2015 Global CEO Outlook" som gavs ut i november 2015 av KPMG, blev 102 företagsledare i teknikbranschen

Förvaltningsberättelse.

intervjuade och där lyfts cybersäkerhet fram som en nyckel-fråga. Informations- och cybersäkerhetsrisker anses dessutom vara det enskilt största hotet mot deras respektive företag. De intervjuade fortsätter och bedömer att ytterligare investeringar för att förbättra skyddet kommer att krävas under de kommande tre åren.

Ovan driver tillväxten i marknaden och i kombination med Clavisters affärsmodell, produktportfölj och teknologiska höjd bedöms det finnas goda förutsättningar för stark tillväxt trots hård konkurrens både inom enterprise- och telekomsegmentet.

Tecknandet av avtalet med Canon ITS 2015 är en fantastisk möjlighet inom enterprise-segmentet, men bolaget har också blivit varse om vad som krävs i kvalitet och precision på den japanska marknaden. Till Canon ITS har det sålts mest E80-produkter och instegs rack modeller sk W20. Regus, en betydande kund sedan flera år, driver kontorshotell världen över, där kontorsnätverken säkras både med produkterna E80 samt av de större W50. Inom området tjänster ser vi en ökad efterfrågan och för Regus tillhandahåller Clavister Professional services inom området nätverkskonfigurering och automatisering.

En större andel av affärsmöjligheterna är OEM-avtal där teknologi säljs på licens till sk. service providers eller telekomsegmentet. Där adderas nätverkssäkerhet som en viktig komponent till det egna erbjudandet. Exempel på detta är de av Clavister tecknade avtalen med Nokia Networks och Artesyn. Ökningen av nätverkstrafik ökar dessutom investeringsbehoven och driftskostnaderna för service providers, vilket i sin tur kontinuerligt kommer att ställa högre krav på högre tillgänglighet, säkerhet samt utveckling av kostnadseffektiva lösningar. För service providers och telekom lämpar sig därför Clavisters erbjudande särskilt väl tekniskt såväl som ekonomiskt.

Den enskilde individen ställer i nästa led allt högre krav på integritet och säkerhet parallellt som användningen av mobila enheter och smarta varor (IoT) ökar, vilket ytterligare exponerar den enskilde. Införandet av EU-lagen GDPR (General Data Protection Regulation) i maj 2018 sätter fingret på integritet och ökar kraven på hur personuppgifter hanteras av företag, stat, myndigheter och organisationer, vilket bedöms kunna öka efterfrågan på Clavisters säkerhetslösningar ytterligare och inte minst igenom förvärvet av PhenixID tillsammans med den senaste lanseringen av End-point security produkten i mars är bedömningen att marknadsmöjligheterna breddats rejält.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Risker är ett naturligt inslag i den verksamhet som bedrivs. Clavister arbetar kontinuerligt med att identifiera, bedöma, utvärdera och förebygga risker som verksamheten kan utsättas för. Risker som påverkar och kan komma att påverka Clavisters försäljning, resultat och finansiella ställning negativt om de inträffar. Nedan följer en beskrivning av de risker som styrelse och ledande befattningshavare bedömer kan ha betydelse för verksamheten.

Förvaltningsberättelse

Operationell och strategisk risk

Clavister har i nuläget sin största omsättning kopplad till medelstora företag samt ett fåtal större väl etablerade kunder. Beroendet av de större kontona påverkar inte bara koncernens omsättning utan påverkar även strategiska beslut och produktutvecklingsplaner väsentligt. Clavister konkurrerar mot stora multinationella aktörer vilket medför en risk att kunderna föredrar en välkänd och dominerande leverantör framför en mindre. Koncernen utvecklar programvara där det finns risk att utvecklingstid för programmering och testning underskattas, vilket kan leda till att projekt försenas och kunderna väljer en konkurrent istället. Utvecklad programvara kan också innehålla felaktigheter (buggar) som ej framkommit under testningsfasen och som kan störa kundens verksamhet eller komma att orsaka störningar och förseningar som kan leda till att samarbetet avslutas. Orimliga krav på åtgärder kan krävas, som både kan vara svåra att lösa i sig och slutföra i rimlig tid. Kundsupport med öppetider 24/7, har begränsade resurser ifall inrapporterade ärenden skulle komma att stiga markant på kort tid både i antal och i komplexitet. Det skulle kunna betyda att kunder inte förnyar befintliga supportavtal.

Om koncernens leverantörer av hårdvara inte levererar avtalad volym på utsatt tid leder det till förseningar som påverkar leverans mot kund, vilket kan leda till lägre omsättning, resultat och negativ effekt på den finansiella ställningen. För leverantörerna av hårdvara är Clavister i sammanhanget en liten kund där framtagna produktplaner och förbättringsprojekt kan prioriteras ned och påverka produktkvalitet och leveranstider negativt. Koncernens produktansvar kan även komma att påverkas negativt av bristande kvalitet, som i sin tur kan leda till omfattande intern hantering men även ökade krav på garantier från kunderna.

Verksamheten kan även i hög grad påverkas om någon ur styrelsen, ledning eller annan nyckelperson lämnar koncernen. Det råder hög konkurrens om personal inom programmering, testning och utveckling vilket medför att Clavister kan få svårt att rekrytera kompetent personal. Kostnaden för personal stiger dessutom när efterfrågan är hög. Styrelse, ledning eller personal kan även fatta felaktiga beslut eller hantera något på ett felaktigt sätt vilket kan påverka den finansiella ställningen negativt.

Koncernens immateriella tillgångar är inte patentskyddade i dagsläget. Det finns en risk att Clavister använder teknologi som gör intrång i andra bolags patentskyddade immateriella tillgångar, med hot om eller rena skadeståndsanspråk som möjlig konsekvens. Koncernen kan också felaktigt påstås göra intrång i andras patent och därför dras in i kostsamma patenttvister. Eventuella patenträttegångar kan i sin tur skapa osäkerhet och skada konkurrensförmågan.

Kundernas köpvilja påverkas inte enbart av det allmänna konjunkturläget och lagda IT-budgetar utan också av marknadsläget. I ett försämrat konjunkturläge sker omprioriteringar och överväganden, vilket kan innebära att investeringar i nätverkssäkerhet kan komma att förskjutas, trots att ämnet nu är högaktuellt och att tillväxt och marknadskrafter är mycket

starka. Rörande de avtal som slutits mellan koncernen och olika parter som verkar på en internationell- eller nationell marknad, finns alltid en risk att avtalen inte är tillräckligt bra tecknade, trots juridisk expertis och internt nedlagda resurser.

Finansiell risk

Huvuddelen av försäljningen sker i SEK, USD och EUR och är reglerade i avtal med kunden där EUR dominerar följt av SEK. Produktbetalningarna är reglerade i USD. Valutafluktuationer både gällande leverantörsutbetalningar liksom kundinbetalningar kan skapa valutakursförluster och påverka den finansiella ställningen. Valutarisk finns även kopplat till upptagna räntebärande lån om 19,1 MSEK. Negativ valutaexponering kan även uppstå till följd av dotterbolaget i Kina som fakturerar och redovisar i CNY. Eftersom handel och inköp av produkter i Clavister Kina till allra största del sker lokalt och i CNY är valutakursens resultatpåverkan begränsad, men uppstår resultatmässigt i koncernen. Förändrade politiska beslut eller skattesituation är ytterligare risker i Kina som inte skall negligeras.

Valutasäkring sker genom kvittning av in- och utbetalningar med lika valuta. När det gäller den övergripande fördelningen mellan olika valutor så svarar försäljningen i EUR för omkring 35% av koncernens omsättning följt av SEK, USD och CNY. Rörelsekostnaderna domineras av SEK till 70% och den återstående delen är fördelad mellan USD, EUR och CNY.

Ränterisker finns kopplade till koncernens finansiering via konvertibellånet (förfaller 17-09-30) samt factoring där räntenivåerna styrs av marknaden för respektive valutaområde. Möjligheter till refinansiering är beroende av framtida resultat och andra faktorer som är bortom koncernens kontroll. Tiden mellan leverans av produkter till dess att kunden betalar innebär risker. Kunderna kan skjuta upp betalningen eller gå i konkurs. Koncernen har sedan 2014 factoring gällande kundfakturer. Samtliga fakturor hanteras och överläts om de blivit kreditgodkända av factoringbolaget. Godkända kunder (kundfakturer) kreditförsäkras och kundfakturorna säljs till factoringbolaget. Genom factoringavtalet har koncernen en kreditförsäkring som gör bolaget skadeslöst till 90% vid eventuell konkurs. Koncernen kan även påverkas negativt av leverantörer som kräver förskotts betalning, men inte fullföljer sina åtaganden om leveranstider, alternativt att leverans av produkterna helt uteblir.

Kvalitetsarbete

Clavister arbetar utifrån konceptet om ökad kvalitet genom ett hållbart arbetssätt och kontinuerliga förbättringar i verksamheten i syfte att bättre möta kundernas behov. Kvaliteten på våra produkter och tjänster är en avgörande framgångsfaktor för att kunna möta ökad global konkurrens.

Avvikelse från beslutad process dokumenteras, tidssätts, åtgärdas och följs upp. Revisioner genomförs internt samt av extern aktör, DNV GL (Den Norske Veritas) som årligen godkänner förnyelse av certifieringen enligt ledningssystemet för kvalitet, ISO 9001. Förbättringar av ledningssystemet implementerades framgångsrikt hösten 2016 för att följa kraven enligt ISO 9001:2015.

Förvaltningsberättelse.

Vision, målstyrning och resultat

Visionen är en fullt ut kommunicerande värld baserad på förtroende och trygghet där Clavister är kundens självklara val när det gäller cyber säkerhet, för skydd av sin affärskritiska verksamhet, information och sitt rykte. Clavisters mål är nöjda kunder, medarbetare och aktieägare. Strategierna för att uppnå det är att:

- alltid ha kunden i fokus,
- visa hög tillväxt,
- samt att rätt prioritera våra resurser rätt och jobba med ständiga förbättringar.

Utifrån uppsatta strategier och styrelsens godkännande av budget fastställs årets mål. Bolagets övergripande mål kommuniceras och följs upp regelbundet. Övergripande mål bryts ned på avdelnings-, team- och individnivå för att säkerställa att bolaget håller fastslagen kurs. Målen dokumenteras med tidpunkt för slutförande, hur resultatet skall mätas samt plan för hur målen skall uppnås. På individnivå kan målen vara en mix av både hårda och mjuka mål, såsom social förmåga.

Förändringsarbetena reflekterades i företagets övergripande mål för 2016. Inom försäljning var två av målen att etablera ett säljteam på afrikanska marknaden samt att förbereda etablering av en nordisk Innesäljorganisation. Målet inom Engineering att distribuera mjukvaruuppdateringar mer frekvent till marknaden fullföljdes enligt plan med syfte att minimera ledtid. Områden som utvärderats via enkät är kundnöjdhet och medarbetarnöjdhet. Resultat för kundsupport låg väl över uppsatta mål. Medarbetarna är nöjdare än någonsin och uppsatt index för nöjdhet nåddes.

Miljö- och hållbarhetsarbete

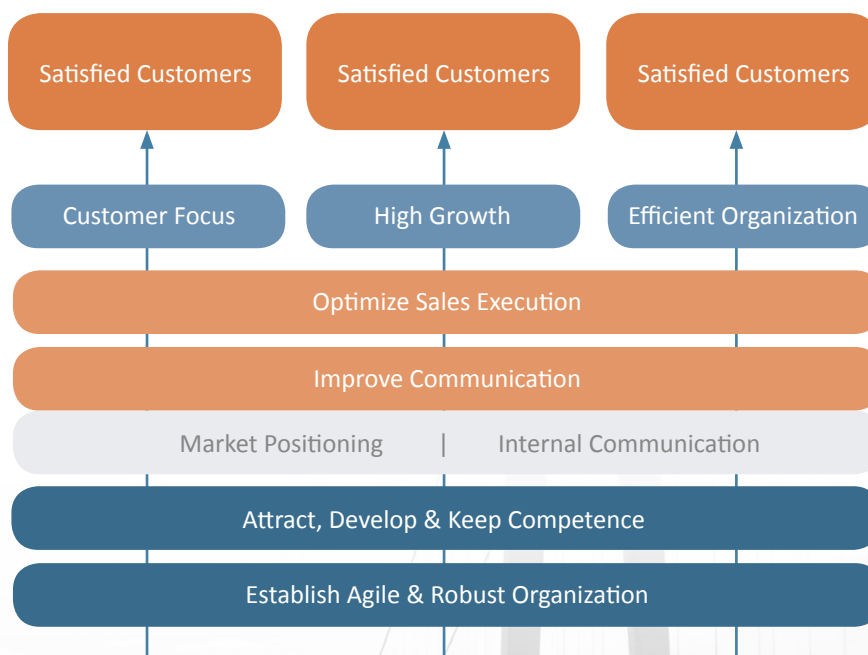
Clavister arbetar med miljö- och hållbarhetsfrågor utifrån ett affärsetiskt, socialt, miljömässigt och ekonomiskt perspektiv.

Attraktiv och hållbar arbetsplats

Bolaget ska utgöra både en attraktiv arbetsplats och en sund, öppen och trygg arbetsmiljö (fysiskt och psykiskt) för medarbetaren. Arbetsmiljön skall kännetecknas av en rimlig balans mellan ställda krav och utmaningar. Clavister skall uppmuntra medarbetaren att bibehålla eller utveckla en god hälsa och motverka tendenser som kan leda till en arbetsmiljö där stressrelaterade sjukdomar eller långtidsjukskrivningar utvecklas. Bolaget ska säkerställa att ingen medarbetare diskrimineras. Clavister har engelska som koncernspråk och cirka 25 olika nationaliteter vilket skapar bra möjligheter och konkurrensfördelar. Under året har utbildningar av bolagets chefer och ledande befattningshavare i ledarskap och arbetsmiljöfrågor av såväl fysisk som psykosocial natur, aktualiserat chefernas betydelse för ett bra arbetsmiljöarbete där alla skall känna sig inkluderade. Bolaget har förbättrat resultatet i den årliga medarbetarundersökningen och nådde målet för 2016.

Affärsetiska aspekter och långsiktiga kundrelationer

Lagkrav och affärsetiska riktlinjer omfattar t ex motverkande av mutor och bestickning, uppförandekod och hantering av känslig bolagsinformation. Erkännande och efterlevnad av uppförandekoden, informationspolicy (samt MAR*) sker genom årlig påminnelse och bekräftelse från samtliga medarbetare. Frågorna ovan aktualiseras också i samband med rekrytering och vid introduktion av nyanställda.

Förvaltningsberättelse

Kundnöjdhetsundersökningar genomförs kvartalsvis och för kundsupport ligger resultatet väl över uppställda mål.

* EU:s marknadsmissbruksförordning 596/2014/EU syftar till att säkerställa de finansiella marknadernas integritet och förbättra investerarens skydd på och förtroende för marknaderna.

Minskning av bolagets direkta och indirekta miljöpåverkan

En stor del av bolagets produkter utgör mjukvara och licenser. Vad gäller produktion av hårdvara arbetar Clavister för att undvika ämnen som kan vara skadliga i produkter och i produktionen. Sedan slutet av 2015 och under 2016 fraktas merparten av bolagets hårdvaruprodukter som produceras i Taiwan per båt istället för flyg, vilket minskar utsläpp av CO2 samt bolagets fraktkostnader. Clavister strävar efter att undvika onödiga resor, främja användningen av telefon- och videomöten samt att minimera bolagets energianvändning. Återvinning och källsortering sker av allt från rena sopor, batterier till elektronik.

Medarbetare

Antalet anställda per 2016-12-31 uppgick till 160 (124) varav 14 i PhenixID och 29 (31) i Clavister Technology i Kina. Det är en ökning med 29%. Moderbolaget Clavister Holding AB, med begränsad verksamhet, har en anställd. Utöver tillsvidareanställd personal anlitar Clavister även konsulter inom kundprojekt och försäljning motsvarande 10 (7) heltidstjänster. Clavister sysselsatte därmed totalt per den 31 december 2016, inräknat anställda och konsulter, 170 (131) personer.

Clavisters framgång avgörs av motiverade, engagerade och resultatorienterade medarbetare. Talanger och kompetens är därför avgörande för Clavisters framgång och där vill bolaget skapa förutsättningar för att medarbetaren skall uppnå sina ambitioner och sin fulla potential men också behålla en god

hälsa, allt i samklang med bolagets affärsbehov. Inom Clavister är alla medansvariga för sin egen utveckling. Samtliga medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan där planerna är en kombination av konkreta affärsbehov och individens egna ambitioner.

Styrelsens arbetssätt

Styrelsen för Clavister Holding AB består av sex ledamöter. Inom ramen för de styrelsemöten som sker i Clavister Holding AB hanteras dotterbolaget Clavister AB, Clavister APAC, Clavister Technology i Kina samt, sedan förvärvet, även PhenixID AB. Verksamheten bedrivs till största del inom ramen för Clavister AB. Styrelsen har det övergripande ansvaret för bolagets organisation och förvaltning. Styrelsen har upprättat en arbetsordning som reglerar arbetsfördelning och ansvar mellan styrelse, ordförande samt verkställande direktör (VD).

Styrelsens uppgifter omfattar utvärdering och fastställande av strategier, affärsplaner, budget och finansiering, större verksamhetsförändringar samt att tillsätta och entlediga verkställande direktör. Styrelsen fastställer också kvartalsrapporter, bokslutskommuniké och årsredovisning.

Styrelseordförande är ansvarig för att kontinuerligt följa bolaget och se till att samtliga styrelseledamöter tillställs nödvändig information för att kunna bedöma och utvärdera bolaget. Ordförande ska samråda med verkställande direktör i strategiska frågor, leda styrelsemötena samt se till att styrelseärenden inte handläggs i strid med bestämmelserna i aktiebolagslagen, bolagsordningen och av styrelsen fastställda instruktioner.

Styrelsen fastställer årligen instruktion för VD med riktlinjer för den löpande förvaltningen, redovisningen och medelsförvaltningen samt internkontrollen i bolaget. Instruktionen omfattar även VD:s befogenheter samt informationskyldighet gentemot styrelsen.

Styrelsen har under 2016 haft 20 protokollförda sammanträden.

Förvaltningsberättelse

Omsättning

Koncernen bedriver försäljning enligt traditionell kanalstrategi, d.v.s. via distributörer och återförsäljare samt via egen säljorganisation. Försäljningen är inriktad mot segmenten enterprise-respektive telekom (service providers), där Clavisters produkt och teknologi anses mycket väl anpassad inte minst p.g.a. av utbyggnaden av mobiltelefonnät 4G/LTE och 5G.

De största marknaderna inom segmentet enterprise förutom Norden är Europa (Tyskland, Nederländerna, Frankrike och Italien) samt Asien där bolaget både verkar via dotterföretaget Clavister Technology (ASIA) Ltd. på den kinesiska marknaden och via Clavister AB. Förvärvet av PhenixID har förstärkt enterprise segmentet genom kompletteringen av IAM (Identity & Access Management). Under 2015 och 2016 har Clavister flyttat fram positionen i Asien och framgångsrikt etablerat sig i Japan bl. a. genom tecknandet av distributörsavtalet med Canon IT Solutions 2015. En avgörande milstolpe på världens näst största IT-säkerhetsmarknad. Under slutet av 2016 började marknadssatsningarna i Afrikas fransktalande delar generera affärer tack vare avtalet med Defis & Strategies Group i februari 2016. Afrika anses vara en tillväxtmarknad dels för att den bedöms vara underutvecklad och dels därför att behovet av säkerhet kommer att drivas av de ekonomiska tillväxtmiljöer som drar till sig utländska investeringar då det också upplevs finnas en ökad risk för kriminella aktiviteter. (Strategisk Forsknings och Innovationsagenda- Säkerhet).

För helåret 2016 har Norden ökat med 56% till 24,3 MSEK (15,6) där PhenixIDs försäljning om 10,6 MSEK står för tillväxten. EMEA har minskat med -19% till 16,5 MSEK (20,2) på helåret, varav Tyskland med -25% och Frankrike har minskat omsättningen med 39% år över år till 1,4 MSEK. Marknadsetableringen i norra Afrika har bidragit till försäljningen med cirka 1,0 MSEK på helåret. Efter analys av utvecklingen inom EMEA har bolaget vidtagit åtgärder såsom nyrekrytering av säljare till Norden och EMEA. Etableringen av en Innesälj-organisationen förväntas öka tillgängligheten mot kunder och återförsäljare, för att skapa bättre möjligheter för bolaget att hantera affärsmöjligheter. Vidare kommer Innesälj-organisationen att stärka försäljningskanalen med proaktiv bearbetning av slutkunder och återförsäljare för att bygga försäljningspipeline. Det kommer att ske genom telemarketingaktiviteter, driva kampanjer samt hantera, bearbeta och förlänga supportkontrakt.

Faktureringen till Asien har ökat och gjorda marknadsinvesteringar börjar ge resultat. Asien ökade omsättningen för året till

21,4 MSEK (14,3), en ökning med 50%, varav Japan omsatte för helåret 7,0 MSEK (1,7) och Kina ökade omsättningen med 23% till 13,0 MSEK (10,6). För 2016 står Asien för 28% av bolagets försäljning. Globala konton hade för året ökat med 23%. Omsättningen blev 11,9 MSEK (9,7).

Kapitalanskaffning

Clavister har under året inbringat brutto 104,2 MSEK genom två nyemissioner. Ytterligare 1,6 MSEK hänförs till inbetalning för teckningsoptioner samt 4,4 MSEK för aktieteckning via teckningsoptioner. De 4,4 MSEK emitterades i början av 2017.

Räntebärande lån om 1,0 MEUR har upptagits från extern finansiering dvs omkring 9,6 MSEK.

Vid förvärvet av bolaget PhenixID ingick även en kapitalförsäkring om 330 000 st aktier i Clavister Holding AB. Se vidare Egna aktier nedan.

Going concern

Styrelsen och verkställande direktören bedömer fortlöpande koncernens likviditet och finansiella resurser på kort och längre sikt. Koncernen bedöms ha fortsatta kapitalbehov i programvaruutveckling kopplade till pågående utvecklingsprojekt, däribland Nokia Networks, men även av ytterligare försäljningsresurser. Bedömningen är att ökad efterfrågan och omsättning succesivt skall minska förbrukningstakten av likvida medel.

Styrelsens bedömning, som vilar på nuvarande kassa, tecknade avtal, framtidsutsikter och intjäningsförmåga är att Clavister Holding AB har nödvändig likviditet och kassaflöde för fortsatt drift av verksamheten under 2017 och 2018.

Finansiell ställning

Koncernens totala tillgångar ökade med 91 procent jämfört med föregående år och uppgick till 277,2 MSEK. Anläggningstillgångar ökade med 85,2 MSEK jämfört med föregående år till 174,8 MSEK, varav balanserade utgifter för utvecklingsarbeten ökade med 15,4 MSEK samt uppskjuten skattefordran med 16,5 MSEK.

Omsättningstillgångar ökade med 47,3 MSEK till 102,4 MSEK (55,2) varav likvida medel vid periodens utgång uppgick till 75,3 MSEK (43,5).

Koncernens egna kapital uppgick vid årets utgång till 208,4 MSEK (90,9) en ökning med 129%. Periodens resultat minskade dock eget kapital med -55,1 MSEK (-42,7). Eget kapital ökade till följd av riktade kontant- och apportemissioner inklusive emissionskostnader om 182,2 MSEK. Ytterligare 1,6 MSEK hänförs till inbetalning för teckningsoptioner respektive 4,4 MSEK för aktieteckning via teckningsoptioner, emitterade i början av 2017.

Angående de aktier i Clavister Holding AB som dotterföretaget PhenixID AB äger se Egna aktier nedan.

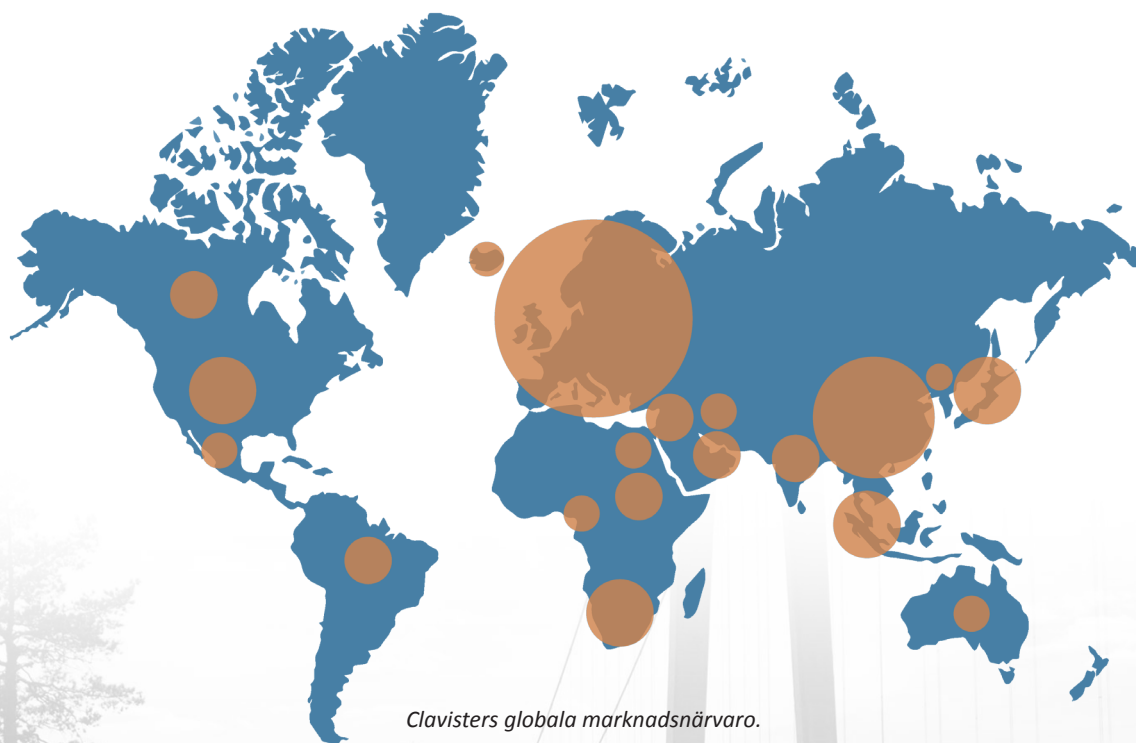
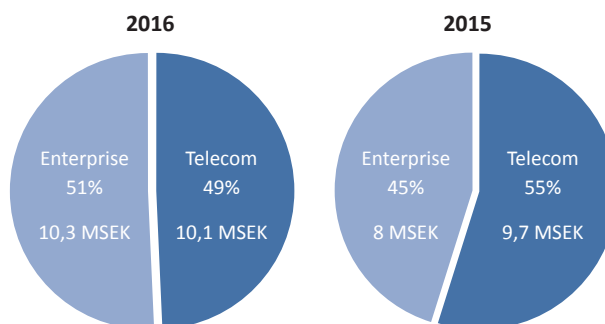
Egna aktier

I samband med förvärvet av PhenixID övertogs en kapitalförsäkring med 330 000 st aktier i Clavister Holding AB till ett värde per 2016-12-31 om 15,2 MSEK. De aktier i Clavister Holding AB som dotterföretaget PhenixID AB äger har i koncernen eliminerats till 0 SEK i enlighet med IAS 32 p 33 avseende regler om ägande av egna aktier. Kvotvärdet är 0,10 kronor per aktie.

Om ett aktiebolag har blivit moderbolag och dess dotterföretag innehar aktier i moderbolaget, skall aktierna avyttras så snart det kan ske utan förlust, dock senast inom en tre-årsperiod efter det att koncernförhållandet uppstod.

Investeringar, avskrivningar och utvecklingsutgifter

Bolaget investerar i mjukvaruutveckling och aktiverar nedlagd tid. Utgående värde i balansräkningen för utvecklingsarbeten uppgår till 48,9 MSEK (33,5) för 2016. Ökningen av aktiverad tid beror på de omfattande nyanställningar av utvecklare som bolaget gjort från hösten 2015 till hösten 2016 samt av förvärvet av PhenixID. Totalt har 20,4 MSEK (17,7) aktiverats under året, varav 10,3 MSEK (8,0) inom enterprise och 10,1 MSEK (9,7) för telekom. Avskrivningar på immateriella tillgångar avseende aktiveringar uppgick till 11,1 MSEK (11,5) för året. Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 43 TSEK (1,0) för året.

Förvaltningsberättelse

Ägarförhållanden

Antal aktieägare uppgår till 5 988 st och antal registrerade aktier per 2016-12-31 var 22 747 124 st enligt Bolagsverket. Det finns endast ett aktieslag. Varje röst motsvarar en röst vid bolagsstämman.

Aktieägare	Antal aktier	% andel
Försäkringsbolaget Avanza Pension	2 700 741	12%
Swedbank Robur	1 874 435	8%
Nordnet Pensionsförsäkring AB	971 986	4%
Swiss Life AG	849 750	4%
Banque Öhman S.A	818 676	4%
Alcur	782 917	3%
Litino AB	677 890	3%
JP Morgan Securities LLC	610 000	3%
Danica Pension	454 582	2%
AMF Aktiefond Småbolag	446 000	2%
Foyer International	412 948	2%
Prioritet Capital	400 000	2%
Övriga ägare	11 747 199	52%
Registrerade aktier enligt Bolagsverket 2016-12-31	22 747 124	100%

Aktieinnehav för styrelse och ledande befattningshavare

<u>Styrelse</u>	<u>Antal aktier</u>
Björn Norrbom	7 000
Ilkka Hiidenheimo	284 253
Jan Ramkvist	23 750
Niclas Eriksson*	700 000
Göran Carstedt	0
Peter Dahlander*	579 894
	1 594 897

<u>Ledande befattningshavare</u>	<u>Antal aktier</u>
Jim Carlsson*	282 316
John Vestberg	112 039
Anders Gottner	0
Maria Edblad-Jansson	23 750
Nikolas Georgii	15 898
Niklas Wall	4 000
Henrik Olsén	16 750
Erik Engström	7 600
Stephan Schmidt	10 500
Peter Laurén*	677 890
Wang Kee	0
	1 150 743

*Indirekt ägande via eget bolag, alternativt kapitalförsäkring.

Förvaltningsberättelse.

Flerårsöversikt

Koncernen	2016	2015	2014	2013	2012
Nettoomsättning	77 813	64 191	62 263	52 842	72 023
Nettoomsättningstillväxt (%)	21%	3%	18%	-27%	17%
Bruttoresultat	53 466	44 773	50 003	33 793	51 056
Bruttomarginal (%)	68%	70%	80%	64%	71%
Resultat före skatt	-71 712	-55 655	-46 041	-51 642	-51 976
Balansomslutning	277 169	144 693	100 980	120 316	70 384
Soliditet (%)	75%	63%	67%	59%	25%
Antal anställda	160	124	113	105	115

Moderföretaget	2016	2015	2014	2013
Nettoomsättning	4 200	3 400	1 440	0
Balansomslutning	517 102	320 764	251 427	219 521
Soliditet (%)	97%	97%	99%	97%
Antal anställda	1	1	0,5	0

Jämförelsetalen för år 2012-2014 har inte räknats om vid övergången till IFRS. Om även dessa år räknats om enligt IFRS så hade främst resultat och nyckeltal till dessa förbättrats som en följd av uteblivna goodwillavskrivningar. För år 2013 och 2014 tillämpas BFNAR 2012:1 (K3) och för år 2012 tillämpas bokföringsnämndens allmänna råd med undantag för BFNAR 2012:1. Vad gäller immateriella tillgångar tillämpades Redovisningsrådets rekommendation RR 15 Immateriella tillgångar samt RR 17 Nedskrivningar. Koncernredovisningen upprättades enligt förvärvsmetoden och tillämpade Redovisningsrådets rekommendation 1:00.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämman förfogande i moderbolaget står följande medel (kronor)

Överkursfond	499 715 011
Balanserat resultat	566 057
Årets resultat	-524 894
	499 756 174
Disponeras så att:	
Till aktieägare utdelas (0 kronor per aktie)	0
I ny räkning överföres	499 756 174

499 756 174

Koncernens resultaträkning

TSEK	Not	2016	Omräknat* 2015
Nettoomsättning	4	77 813	64 191
Övriga rörelseintäkter		304	28
Handelsvaror		-24 651	-19 446
Bruttoresultat		53 466	44 773
Aktiverat arbete för egen räkning	14	20 407	17 716
Personalkostnader	6,7	-89 751	-71 233
Övriga externa kostnader	5,8	-41 583	-30 767
Övriga rörelsekostnader		-312	-289
Avskrivningar	9	-12 127	-12 250
Nedskrivningar	10	-2 607	0
Rörelseresultat		-72 508	-52 050
Finansiella intäkter	11	6 222	9
Finansiella kostnader	11	-5 426	-3 614
Resultat före skatt		-71 712	-55 655
Skatt på årets resultat	12	16 516	12 946
Årets resultat		-55 197	-42 708
Årets resultat hänförligt till:			
Moderföretagets ägare		-55 197	-42 708
Innehav utan bestämmande inflytande		0	0
Resultat per aktie:			
Resultat per aktie före utspädning	13	-2,67	-2,45
Resultat per aktie efter utspädning		-2,48	-2,29
Koncernens rapport över totalresultat			
TSEK	Not	2016	2015
Årets resultat		-55 197	-42 708
Övrigt totalresultat:			
<i>Poster som senare kan omklassificeras till resultaträkningen</i>			
Omräkningsdifferens		108	120
Övrigt totalresultat för året, netto efter skatt		108	120
Summa totalresultat för året		-55 089	-42 588
Årets totalresultat hänförligt till:			
Moderbolagets ägare		-55 089	-42 588
Innehav utan bestämmande inflytande		0	0

* Se Not 1 för detaljer avseende omräkning till följd av ett fel

Koncernens balansräkning

TSEK	Not	2016-12-31	Omräknat * 2015-12-31	2015-01-01
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Goodwill	14	53 669	4 401	4 401
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	14	48 941	33 545	27 371
Programrättigheter	14	133	204	0
Övriga immateriella tillgångar	14	4 667	0	0
Materiella anläggningstillgångar	15	964	1 565	2 256
Anda långfristiga fordringar	16	472	379	1 020
Uppskjuten skattefordran	12	65 906	49 436	36 448
Summa anläggningstillgångar		174 752	89 530	71 496
Omsättningstillgångar				
Varulager		6 577	5 593	5 551
Kundfordringar	16	13 668	3 211	9 050
Övriga fordringar	16	3 831	1 051	2 274
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16,17	3 032	1 781	956
Likvida medel	16,18	75 311	43 527	11 655
Summa omsättningstillgångar		102 418	55 163	29 485
SUMMA TILLGÅNGAR		277 169	144 693	100 981

* Se Not 1 för detaljer avseende omräkning till följd av ett fel

TSEK	Not	2016-12-31	Omräknat * 2015-12-31	2015-01-01
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital	20			
Aktiekapital		2 275	1 854	1 632
Övrigt tillskjutet kapital		486 765	314 648	249 183
Reserver		228	120	0
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		-280 890	-225 693	-182 985
Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare		208 378	90 929	67 830
Summa eget kapital		208 378	90 929	67 830

Koncernens balansräkning

Skulder

Långfristiga skulder

Konvertibla skuldebrev	16	9 428	8 780	8 205
Övriga skulder	16	7 842	9 277	647
Uppskjutna skatteskulder	12	2 997	0	0
Summa långfristiga skulder		20 267	18 057	8 852

Kortfristiga skulder

Räntebärande skulder	16	11 313	1 092	1 743
Förskott från kunder		1 483	2 324	4 022
Leverantörsskulder	16	10 220	5 096	4 056
Aktuell skatteskuld	12	2 879	312	742
Övriga skulder	16	5 922	15 749	1 470
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16,21	16 706	11 134	12 264
Summa kortfristiga skulder		48 523	35 708	24 298
Summa skulder		68 791	53 764	33 150
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		277 169	144 693	100 981

* Se Not 1 för detaljer avseende omräkning till följd av ett fel
För information om ställda säkerheter och eventalförpliktelser se not 23 o 24

Koncernens rapport över förändringar i eget kapital

	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat	Eget kapital hänförligt till moder- företagets aktieägare	Totalt eget kapital
TSEK						
Ingående eget kapital 2015-01-01	1 632	249 183	0	-182 985	67 830	67 830
Justering för övergång till IFRS	0	0		0	0	0
Justerat eget kapital 2015-01-01	1 632	249 183	0	-182 985	67 830	67 830
Justering för övergång till IFRS	0	0	0	668	668	668
Rättelse av fel, se Not 1	0	0	0	2 414	2 414	2 414
Årets resultat	0	0	0	-45 790	-45 790	-45 790
Årets övrigt totalresultat	0	0	120	0	120	120
Årets totalresultat	0	0	120	-42 708	-42 588	-42 588
Apportemission	35	5 347	0	0	5 382	5 382
Kontantemission	187	60 518	0	0	60 705	60 705
Emissionskostnader	0	-400	0	0	-400	-400
Summa transaktioner med ägare	222	65 465	0	0	65 687	65 687
Utgående eget kapital 2015-12-31	1 854	314 648	120	-225 693	90 929	90 929
Ingående eget kapital 2016-01-01	1 854	314 648	120	-225 693	90 929	90 929
Årets resultat	0	0	0	-55 197	-55 197	-55 197
Årets övrigt totalresultat	0	0	108	0	108	108
Årets totalresultat	0	0	108	-55 197	-55 089	-55 089
Innehav av egna aktier Clavister Holding	0	-16 500	0	0	-16 500	-16 500
Pågående nyemission	0	4 448	0	0	4 448	4 448
Inbetalning avseende teckningsoptioner	0	1 942	0	0	1 942	1 942
Nyemission	421	189 747	0	0	190 168	190 168
Emissionskostnader	0	-7 520	0	0	-7 520	-7 520
Summa transaktioner med ägare	421	172 117	0	0	172 538	172 538
Utgående eget kapital 2016-12-31	2 275	486 765	228	-280 890	208 378	208 378

Koncernens rapport över kassaflöden

TSEK	Not	2016	2015
Kassaflöde från den löpande verksamheten	22		
Resultat före skatt		-71 712	-55 655
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	22	9 480	12 917
Betald inkomstskatt		3 167	-471
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-59 065	-43 209
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändringar av varulager		-984	-42
Förändringar av rörelsefordringar		9 081	6 236
Förändringar av rörelseskulder		-1 428	5 091
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-52 397	-31 925
Investeringsverksamheten			
Förvärv av dotterföretag, netto likviditetspåverkan		10 579	0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-43	-1
Förvärv av aktiverat utvecklingsarbete		-20 407	-17 926
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		0	641
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar		28	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-9 842	-17 286
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		7 578	16 451
Amortering av lån		-5 616	0
Amortering av finansiell leasingsskuld		0	-1 074
Nyemission		99 557	66 087
Emissionskostnader		-7 520	-400
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		94 000	81 064
Årets kassaflöde		31 761	31 854
Likvida medel vid årets början		43 527	11 655
Valutakursdifferens i likvida medel		22	19
Likvida medel vid årets utgång	18	75 311	43 527

Koncernens noter.

Not 1 Väsentliga redovisningsprinciper

Årsredovisning och koncernredovisning omfattar det svenska moderföretaget Clavister Holding AB med organisationsnummer 556917-6612 och dess dotterföretag. Clavister koncernens ("Clavister") huvudsakliga verksamhet är utveckling, produktion och försäljning av nätverkssäkerhetslösningar inom området cybersäkerhet. Clavisters lösningar bygger på en egenutvecklad, innovativ mjukvara med kraftfull prestanda. Kunderna återfinns i hela spannet från offentlig till privat sektor världen över.

Moderföretaget är ett aktieföretag registrerat i Sverige och med säte i Örnsköldsvik. Adressen till huvudkontoret är Sjögatan 6 J, 891 60 Örnsköldsvik.

Styrelsen har den 6 april 2017 godkänt denna årsredovisning och koncernredovisning vilken kommer att läggas fram för antagande vid årsstämma 27 april 2017.

Tillämpade regelverk

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee (IFRS IC) såsom de antagits av Europeiska unionen (EU). Koncernen tillämpar dessutom Årsredovisningslagen (1995:1554) och rekommendationen från Rådet för finansiell rapportering RFR 1 "Kompletterande redovisningsregler för koncerner".

De nedan angivna redovisningsprinciperna har, om inte annat anges, tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter. Koncernens redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent av koncernens företag.

Detta är koncernens första årsredovisning i enlighet med IFRS regelverket. Övergången till IFRS beskrivs mera detaljerat i not 29 Övergång till IFRS.

Rättelse av fel gällande redovisning av balanserade utvecklingskostnader

I mars 2016 gjorde dotterföretaget Clavister AB en översyn av gjorda avskrivningar på de balanserade utvecklingskostnaderna och upptäckte att avskrivningar gjorts på produkter som 2016-12-31 ännu inte var färdiga att användas. Under 2015 har avskrivningar felaktigt gjorts med 2 413 797 kr. Felet har rättats genom att samtliga påverkade poster har räknats om retroaktivt.

Balansräkning (utdrag)	2015-12-31 före rättelse	Ökning/ minskning	2015-12-31 efter rättelse
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	31 132	2 414	33 546
Balanserat resultat	-227 987	2 414	-225 573
Resultaträkning (utdrag)	-14 664	2 414	-12 250
Avskrivningar	-45 122	2 414	-42 708
Årets resultat			
Resultat hänförligt till:			
Moderföretagets ägare	-45 122	2 414	-42 708
Innehav utan bestämmande inflytande	0	0	0
Rapport över totalresultat (utdrag)			
Årets resultat	-45 122	2 414	-42 708
Övrigt totalresultat för året	120	0	120
Summa totalresultat för året	-45 002	2 414	-42 588
Summa totalresultat för årets hänförligt till:			
Moderföretagets ägare	-45 022	2 414	-42 608
Innehav utan bestämmande inflytande	0	0	0
Resultat per aktie före utspädning	-2,73	0,14	-2,59
Resultat per aktie efter utspädning	-2,55	0,13	-2,42

Rättelsen påverkade även avskrivningarna i Not 14 med 2 414 TSEK.

Koncernens noter.

Valuta

Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer företagen bedriver sin verksamhet. Moderföretagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderföretaget och för koncernen. De finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp presenteras, om inte annat anges, i tusentals kronor (TSEK).

Klassificering

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Koncernredovisning

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under Clavister Holding AB:s bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar.

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande. Transaktionsutgifter, med undantag av transaktionsutgifter som är hänförliga till emission av eget kapitalinstrument eller skuldinstrument, som uppkommer redovisas direkt i årets resultat. Vid rörelseförvärv där överförd ersättning överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder som redovisas separat, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ, så kallat förvärv till lågt pris, redovisas denna direkt i årets resultat.

Vid förvärv som sker i steg fastställs goodwill den dag då bestämmande inflytande uppkommer. Tidigare innehav värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat. Förvärv från innehav utan bestämmande inflytande redovisas som en transaktion inom eget kapital, d.v.s. mellan moderföretagets ägare (inom balanserade vinstmedel) och innehav utan bestämmande inflytande. Därför uppkommer inte goodwill i dessa transaktioner. Förändringen av innehav utan bestämmande inflytande baseras på dess proportionella andel av nettotillgångar. Dotterföretags finansiella rapporter inkluderas i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och realiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan företag i koncernen liksom därmed sammanhängande realiserade vinster elimineras i sin helhet.

Segmentsrapportering

Ett rörelsesegment är en del av koncernen som bedriver verksamhet från vilken den kan generera intäkter och ådrar sig kostnader och för vilka det finns fristående finansiell information tillgänglig. Clavisters utvecklar produkter dels för segmentet enterprise bestående av mellanstora och större kunder samt för telekom operatörer och andra service providers, baserade på plattformarna Core och Stream. Utifrån segmenten görs en resursfördelning av koncernens utvecklingsarbete. Produktplattformarna har unika fördelar där Stream har bättre anpassat funktionalitet och prestanda för Telekom och Service Providers medan Core generellt passar för Enterprise segmentet. Segmentet enterprise står för den absolut största delen av försäljningen. Genom nära affärssamarbeten har bolaget kunnat anpassa lösningarna för telekom, något som tillsammans med ökad datatrafik i telekom-näten förväntas ge utdelning i ökad tillväxt och utveckling för koncernen.

Valutaomräkning

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i årets resultat. Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet, medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Koncernens noter.

Omräkning av utlandsverksamheter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av de valutakurser som förelegat vid respektive transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat komponent i eget kapital, benämnd omräkningsreserv. Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiserar de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna, varvid de omklassificeras från övrigt totalresultat till årets resultat.

Intäkter

Koncernen redovisar en intäkt när dess belopp kan mätas på ett tillförlitligt sätt och det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att tillfalla företaget förutsatt att särskilda kriterier har uppfyllts för var och en av koncernens verksamheter. Intäkter innefattar det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas för sålda varor och tjänster i koncernens löpande verksamhet. Intäkter redovisas exklusive mervärdesskatt, returer och rabatter samt efter eliminering av koncernintern försäljning.

Koncernintern försäljning är ytterst begränsad men viss produktförsäljning förekommer på oregelbunden basis från Clavister AB till dotterbolaget Clavister Technology (ASIA) Ltd. i Kina.

Licens- och supportintäkter

Koncernens licensintäkter redovisas i sin helhet vid leverans. Clavister har ej några framtida åtaganden förutom telefonsupport under en viss tid. Reservation för supportkostnader har beräknats och reserverats för den tid som supporten ingår i försäljningssumman.

Hårdvaruintäkter

Hårdvaruintäkter består av intäkter från försäljning av hårdvaror och intäkt redovisas i sin helhet när de väsentliga förmåner och risker som är förknippade med ägandet av varan har överförts från företaget till köparen.

Utförda tjänster

Inkomster från uppdrag på löpande räkning redovisas som intäkt i takt med att arbetet utförs. Om det inte är sannolikt att betalning kommer erhållas för belopp som redan har redovisats som intäkt redovisas det belopp som sannolikt inte kommer att erhållas som en kostnad.

Finansiella intäkter

Finansiella intäkter består av ränteintäkter och eventuella realisationsresultat på finansiella anläggningstillgångar. Ränteintäkter redovisas i enlighet med effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under ett finansiellt instruments förväntade löptid till den finansiella tillgångens eller skuldens redovisade nettovärde. Beräkningen innefattar alla avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna som är en del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla andra över- och underkurser.

Valutakursvinster och valutakursförluster redovisas netto.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Ersättningar till anställda avser alla typer av ersättningar som koncernen lämnar till de anställda. Koncernens ersättningar innefattar bland annat löner, betald semester, semesterersättning, betald frånvaro och bonus. Redovisning sker i takt med intjänandet.

Pensioner

Clavisters pensionsåtaganden omfattar enbart avgiftsbestämda planer. En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Koncernen har inte några rättsliga eller informella förpliktelser att betala ytterligare avgifter om denna juridiska enhet inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänger samman med de anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder. Koncernen har därmed ingen ytterligare risk. För koncernens förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt koncernen under en period.

Koncernens noter.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigt, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Leasing

Finansiell leasing

Koncernen leasar vissa materiella anläggningstillgångar. Leasingavtal av anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt innehar de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet, klassificeras som finansiell leasing.

Tillgångar som hyrs enligt finansiella leasingavtal redovisas som anläggningstillgång i balansräkningen och värderas initialt till det lägsta av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileasingavgifterna vid ingången av avtalet. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som lång- och kortfristiga skulder. Anläggningstillgångar som innehas enligt finansiella leasingavtal skrivs av under den kortare perioden av tillgångens nyttjandeperiod och leasingperioden medan leasingbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulderna.

Operationell leasing

Leasing där en väsentlig del av riskerna och fördelarna med ägande behålls av leasegivaren klassificeras som operationell leasing. Betalningar som görs under leasingtiden (efter avdrag för eventuella incitament från leasegivaren) kostnadsförs i resultatet linjärt över leasingperioden.

Finansiella kostnader

Finansiella kostnader består huvudsakligen av räntor, samt periodiserade aktiverade kostnader avseende lånefinansiering via externt finansiellt institut.

Räntekostnader på lån redovisas enligt effektivräntemetoden.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Till aktuell skatt hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt redovisas i sin helhet, enligt balansräkningsmetoden, på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och dess redovisade värden. Temporära skillnader beaktas inte i koncernmässig goodwill. Vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotterföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiseras eller den uppskjutna skatteskulden regleras.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Resultat per aktie

Resultat per aktie före utspädning beräknas genom att nettoresultat hänförlig till moderföretagets aktieägare divideras med viktat genomsnittligt antal utestående aktier under året.

Vinst per aktie efter utspädning beräknas genom att nettoresultat hänförligt till moderföretagets aktieägare divideras, i tillämpliga fall justerat, med summan av det viktade genomsnittliga antalet stamaktier och potentiella stamaktier som kan ge upphov till utspädningseffekt. Utspädningseffekt av potentiella stamaktier redovisas endast om en omräkning till stamaktier skulle leda till en minskning av resultatet per aktie efter utspädning.

Koncernens noter.

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och provas minst årligen för nedskrivningsbehov.

Övriga immateriella tillgångar

Förvärvade programvaror

Programvaror av standardkaraktär kostnadsförs. Utgifter för programvaror som utvecklats eller på ett omfattande sätt anpassats för koncernens räkning, aktiveras som immateriell tillgång om de har troliga ekonomiska fördelar som efter ett år överstiger kostnaden.

Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten

Kostnader under utvecklingsfasen av produkter aktiveras som immateriella tillgångar när de enligt ledningens bedömning är sannolikt att de kommer resultera i framtida ekonomiska fördelar för koncernen, kriterierna för aktivering är uppfyllda och kostnaderna under utvecklingsfasen kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Internt utvecklade tillgångar redovisas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Alla andra kostnader som inte uppfyller kriterierna för aktivering belastar resultatet när de uppstår.

Kundrelationer

Kundrelationer som förvärvats av koncernen avser kundrelaterade tillgångar och avtals- och/eller teknologirelaterade tillgångar såsom varumärken och kundrelationer och redovisas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar.

Avskrivningsprinciper

Avskrivningar redovisas i årets resultat linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara. Goodwill provas för nedskrivningsbehov årligen och dessutom så snart indikationer uppkommer som tyder på att tillgången ifråga har minskat i värde. Immateriella tillgångar med bestämbara nyttjandeperioder skrivs av från den tidpunkt då de är tillgängliga för användning.

De beräknade nyttjandeperioderna är:

- Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	3-5 år
- Förvärvade programvaror	3 år
- Kundrelationer	5 år

Nyttjandeperioderna omprövas minst årligen.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt utgifter direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen.

Det redovisade värdet för en tillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/-kostnad.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Reparationer kostnadsförs löpande.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. De beräknade nyttjandeperioderna är:

- Inventarier	3 år
- Datorer	3 år

Använda avskrivningsmetoder, restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

Koncernens noter.

Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar

Tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod, exempelvis goodwill, skrivs inte av utan prövas årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdenedgång närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet inte är återvinningsbart.

En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde minskat med försäljningskostnader och dess nyttjandevärde. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). Då nedskrivningsbehov identifierats för en kassagenererande enhet (grupp av enheter) fördelas nedskrivningsbeloppet i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten (gruppen av enheter).

Tidigare redovisad nedskrivning återförs om återvinningsvärdet bedöms överstiga redovisat värde. Återföring sker dock inte med ett belopp som är större än att det redovisade värdet uppgår till vad det hade varit om nedskrivning inte hade redovisats i tidigare perioder. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig.

Finansiella instrument

Ett finansiellt instrument redovisas i balansräkningen när koncernen blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar redovisas när faktura har skickats. Skuld redovisas när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder redovisas när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller koncernen förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen. Affärsdagen utgör den dag då företaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Klassificering och värdering

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom avseende de som tillhör kategorin finansiell tillgång/skuld som redovisas till verkligt värde via resultatet, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen bland annat utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället. Koncernen innehar finansiella instrument i följande kategorier:

- Lånefordringar och kundfordringar
- Andra finansiella skulder

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kundfordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, d.v.s. efter avdrag för osäkra fordringar.

Andra finansiella skulder

Lån samt övriga finansiella skulder ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

Koncernen bedömer vid varje rapportperiods slut om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för en finansiell tillgång eller en grupp av finansiella tillgångar. En finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar har ett nedskrivningsbehov och skrivs ned endast om det finns objektiva bevis för ett nedskrivningsbehov till följd av att en eller flera händelser inträffat efter det att tillgången redovisats första gången (en "förlusthändelse") och att denna händelse (eller händelser) har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången eller grupp av finansiella tillgångar som kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Till de kriterier som koncernen använder för att fastställa om det föreligger objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger hör betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller gäldenären, ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller försenade betalningar av räntor eller kapitalbelopp eller att det är sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion.

Koncernens noter.

För kategorin lånefordringar och kundfordringar beräknas nedskrivningen som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden (exklusive framtida kreditförluster som inte har inträffat), diskonterade till den finansiella tillgångens ursprungliga effektiva ränta. Tillgångens redovisade värde skrivs ned och nedskrivningsbeloppet redovisas i koncernens resultat.

Om nedskrivningsbehovet minskar i en efterföljande period och minskningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffade efter att nedskrivningen redovisades redovisas återföringen av den tidigare redovisade nedskrivningen i koncernens resultat.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärde beräknas enligt den så kallade först-in först-ut-principen och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick. För tillverkade varor inkluderar anskaffningsvärdet en rimlig andel av indirekta kostnader baserad på en normal kapacitet. Nettoförsäljningsvärdet definieras som försäljningspris reducerat för kostnader för färdigställande samt försäljningskostnader.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Kassaflöde

Kassa och bank utgörs av kassamedel och disponibla tillgodohavanden hos banker, samt kortfristiga övriga likvida placeringar med tre månaders eller kortare förfallotid och som är exponerade för en obetydlig risk för värdefluktuationer. Kassaflöde från den löpande verksamheten beräknas enligt indirektmetoden.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Not 2 Nya eller ändrade IFRS som ännu inte tillämpats

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nedan beskrivs de IFRS som väntas ha en påverkan eller kan komma att ha en påverkan på koncernens finansiella rapporter. Utöver de IFRS som beskrivs nedan väntas övriga nyheter som IASB har godkänt per den 31 december 2016 inte ha någon påverkan på koncernens finansiella rapporter.

IFRS 9 Finansiella instrument

IFRS 9 omfattar redovisning av finansiella tillgångar och skulder och ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Standarden träder i kraft den 1 januari 2018. I likhet med IAS 39 klassificeras finansiella tillgångar i olika kategorier, varav vissa värderas till upplupet anskaffningsvärde och andra till verkligt värde. IFRS 9 inför dock andra kategorier än de som finns i IAS 39. IFRS 9 inför också en ny modell för nedskrivningar av finansiella tillgångar. Syftet med den nya modellen är att kreditförluster ska redovisas tidigare. För finansiella skulder överensstämmer IFRS 9 i stort med IAS 39. För skulder redovisade till verkligt värde ska dock den del av verkligt värdeförändringen som är hänförlig till den egna kreditrisken redovisas i övrigt totalresultat istället för i resultatet, såvida detta inte orsakar inkonsekvens i redovisningen. IFRS 9 inför även delvis ändrade kriterier för säkringsredovisning. Förändringarna kan leda till att fler ekonomiska säkringsstrategier uppfyller kraven för säkringsredovisning enligt IFRS 9 än enligt IAS 39.

Koncernen har konverterat till IFRS under tredje kvartalet 2016. Som en följd av det har företaget inte under 2016 hunnit färdigställa utvärderingen av vilken effekt standarden kommer att få, utan det kommer att redovisas i kvartalsrapporten första kvartalet 2017. Även om koncernen ännu inte gjort en detaljerad utvärdering av de skuldinstrument som för närvarande klassificeras som finansiella tillgångar som kan säljas, tycks de uppfylla villkoren för att värderas till verkligt värde över övrigt totalresultat baserat på företagets affärsmodell för dessa tillgångar. Därför kommer redovisningen av dessa tillgångar inte att förändras. Koncernens redovisning av finansiella skulder kommer inte heller att ändras, då de nya kraven endast påverkar redovisningen av finan-

Koncernens noter.

siella skulder som redovisas till verkligt värde över resultaträkningen och koncernen inte har några skulder av det slaget.

De nya säkringsredovisningsreglerna i IFRS 9 är mer förenliga med företagets riskhantering i praktiken. Generellt sett kommer det bli lättare att tillämpa säkringsredovisning eftersom standarden inför en mer principbaserad ansats för säkringsredovisningen. Den nya standarden inför även utökade upplysningskrav och förändringar i presentationen. Den nya modellen för beräkning av kreditförlustreserv utgår från förväntade kreditförluster vilket kan medföra tidigare redovisning av kreditförluster.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder

IFRS 15 ersätter samtliga tidigare utgivna standarder och tolkningar som hanterar intäkter. Standarden inför en samlad modell för intäktsredovisning enligt vilken en intäkt redovisas när en vara eller tjänst överförs till kund. Detta kan ske över tid eller vid en tidpunkt. Intäkten utgörs av det belopp som företaget förväntar sig erhålla som ersättning för överförda varor eller tjänster.

IFRS 15 träder i kraft den 1 januari 2018. Standarden ska tillämpas retroaktivt. Det finns två tillåtna tillvägagångssätt, full retroaktiv tillämpning i enlighet med IAS 8 med förenklingsregler eller begränsad retroaktiv tillämpning.

Vid övergången till IFRS 15 bedömer koncernen att en förändring kommer att uppstå gällande uppfyllandet av åtagandet i försäljningsprocessen. Därför krävs en genomgång och bedömning av kontrakten och indentifiering av när olika åtagande sker varpå intäkten sedan kan redovisas. Jämfört med nuvarande principer bedöms koncernens intäktsredovisning främst att förändras med avseende på avtalen gällande support och service som sträcker sig över tid. Förändringen förväntas påverka IT-branschen mera än övriga branscher. Som en följd av att koncernen konverterat till IFRS tredje kvartalet 2016 har företaget inte under 2016 fullt ut hunnit färdigställa utvärderingen av vilken effekt standarden kommer att få, utan det kommer att redovisas i kvartalsrapporten första kvartalet 2017.

Koncernen konverterade till IFRS i den tredje kvartalsrapporten för 2016. Under året har koncernen påbörjat utredning och utvärderingen av effekterna av standarden. Koncernen avser att tillämpa IFRS 15 med full retroaktivitet.

IFRS 16 Leases

IFRS 16 ersätter IAS 17 från och med 1 januari 2019. Enligt den nya standarden ska leasetagare som utgångspunkt redovisa den leasade tillgången i balansräkningen. Avskrivning på tillgången redovisas i resultatet. Leasingavgiften ska delas upp på räntebetalning och amortering.

Koncernen kommer att påbörja arbetet under 2017 för att utvärdera vilka effekter den nya standarden kommer att få på koncernens resultat och finansiella ställning.

Not 3 Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar.

Uppskattningarna och antagandena utvärderas löpande. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Följande antaganden om framtiden och andra väsentliga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen skulle kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår:

Värdering av aktiverade utgifter för utvecklingsarbeten

Styrelsen och bolagsledningen har gjort bedömningen att bokförda aktiverade utvecklingskostnader har ekonomiska fördelar, ett nedskrivningstest har gjorts som befäster bedömningen att beräknat återvinningsvärde överstiger det redovisade värdet.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Vid nedskrivningsprövning av goodwill måste ett antal väsentliga antaganden och bedömningar beaktas för att kunna beräkna kassagenererande enhetens nyttjandevärde. Dessa antaganden och bedömningar hänför sig till förväntade framtida diskonterade kassaflödena. Prognoser för framtida kassaflöden baseras på bästa möjliga bedömningar av framtida intäkter och rörelsekostnader, grundade på historisk utveckling, allmänna marknadsförutsättningar, utveckling och prognoser för branschen samt annan tillgänglig information. Antagandena framtas av företagsledningen och granskas av styrelsen. Årets nedskrivningsprövning har givit upphov till nedskrivningar avseende goodwill med 2 607 TSEK avseende dotterföretaget Clavister APAC Ltd. För mer information om nedskrivningsprövningen av goodwill se not 14 Immateriella tillgångar.

Andelar i koncernföretag

Styrelsen och bolagsledningen har gjort bedömningen att bokförda andelar i koncernföretag har ekonomiska fördelar. Ett nedskrivning-

Koncernens noter.

stest har gjorts som befäster bedömningen att beräknat återvinningsvärde överstiger det redovisade värdet.

Uppskjuten skattefordran/skatteskuld avseende underskottsavdrag

Styrelsen och bolagsledningen har gjort bedömningen att uppskjuten skattefordran upptas till värdet av de underskottsavdrag som förväntas kunna utnyttjas mot skattepliktiga inkomster under de kommande 5 åren. Prognoser över resultatutvecklingen i koncernen har upprättats för denna period. Underskottsavdragen har främst uppstått i dotterbolaget Clavister AB. Per 31 december 2016 uppgick dessa underskottsavdrag till 300,1 (225,9) MSEK till ett redovisat värde av 65,9 (49,4) MSEK. Skatteeffekten har beräknats enligt gällande svensk skattesats.

Not 4 Rörelsesegment

Ett rörelsesegment är en del av ett företag som bedriver affärsverksamhet från vilken de kan få intäkter och ådra sig kostnader vars resultat regelbundet granskas av företagets beslutsfattare som underlag för beslut, fördelning av resurser till segmentet och bedömning av dess resultat och för vilket det finns fristående finansiell information.

Koncernen är organiserad i affärsenheterna enterprise och telekom, baserade på Clavisters egenutvecklade plattformar cOS Core respektive cOS Stream kopplade till majoriteten av intäkterna. Ett rörelsesegment skall enligt IFRS 8 förväntas ha liknande ekonomiska egenskaper och likna varandra med avseende på produkterna eller tjänsternas karaktär. IFRS är det regelverk som har tillämpats i segmentsredovisningen.

Segmentet enterprise

Enterprise och cOS Core är produkter som kännetecknas av att vara väl beprövade för nästa generations brandväggar. Kundlösningarna passar både för myndigheter (kommun (utbildning), landsting, stat till regeringsnivå) till detaljhandel, men även för tillverkningsindustrin, transport- och infrastrukturen. Andra lämpliga sektorer för Core är Bank och Finans och sk. Service Providers. Exempel på produkter som bygger på Core-plattformen är Clavisters E20, E80, W50 och även den virtuella produkten cOS Core.

Segmentet telekom

Telekom segmentet med produkter till marknaden byggda på cOS Stream plattformen, är nästa generations högpresterande operativsystem för nätverkssäkerhet. Segmentet kännetecknas av virtuella lösningar med högre kapacitet riktad mot operatörer, där telekom, service- och nät operatörer är särskilt lämpliga kunder. I tekniksiftet som operatörerna nu genomgår till SDN/NFV (Network Functions Virtualization)/(Software Developed Network) i syfte att optimera effektivitet och öka intäkterna, krävs en strategi för att bibehålla säkerhetsnivån i näten och där passar bolagets virtualiserade cOS Stream produkter in.

Eventuella koncerngemensamma poster redovisas separat i segmentsredovisningen och avser i huvudsak koncernledning och andra gemensamma funktioner samt övriga poster som inte är lämpliga att redovisa i segmenten enterprise eller telekom.

Försäljningen inom segmentet enterprise avser 97% av koncernens omsättning och för telekom 3%. Majoriteten av gjorda investeringar har skett i immateriella och finansiella tillgångar.

Intäkter från Nordiska kunder utgör 18% av koncernens totala omsättning för 2016.

Koncernen har intäkter från en större kund, de totala intäkterna från den kund-gruppen uppgår till 8 723 TSEK (8 023), dvs 11% respektive 12% av den totala omsättningen. Dessa intäkter härrör till sin helhet till segmentet Enterprise.

Geografisk fördelning av nettoomsättning	2016	2015
Sverige	24 294	12 857
Övriga Europa	24 481	27 823
Asien	21 442	16 105
Övriga världen	7 596	7 407
	77 813	64 191

Koncernens noter.

Koncernen 2016					
Intäkter	Enterprise	Telecom	Koncerngemensamt	Elimineringar	Total koncernen
Extern försäljning	75 714	2 099	0	0	77 813
Intern försäljning	0	0	5 387	-5 387	0
Övriga rörelseintäkter	304	0	0	0	304
Summa intäkter	76 018	2 099	5 387	-5 387	78 117
Rörelseresultat	-36 201	-36 308	0	0	-72 509
Finansnetto	494	302	0	0	796
Årets skatt	10 240	6 276	0	0	16 516
Årets resultat	-25 467	-29 730	0	0	-55 197
Övriga upplysningar					
Operativa tillgångar*	121 324	155 845	0	0	277 169
Operativa skulder**	23 070	14 140	0	0	37 210
Investeringar	21 446	10 061	0	0	31 507
Avskrivningar och nedskrivningar	14 734	0	0	0	14 734
Goodwill	53 669	0	0	0	53 669

Koncernens olika intäktsslag består av produkter och tjänster, under 2016 uppgår andelen produkter till 46 % (50%) av omsättningen och tjänster uppgår till 54 % (50%). Fördelningen är ungefär densamma mellan de olika segmenten.

Koncernen 2015					
Intäkter	Enterprise	Telecom	Koncerngemensamt	Elimineringar	Total koncernen
Extern försäljning	64 056	135	0	0	64 191
Intern försäljning	0	0	3 400	-3 400	0
Övriga rörelseintäkter	28	0	0	0	28
Summa intäkter	64 084	135	3 400	-3 400	64 219
Rörelseresultat	-23 943	-28 106	0	0	-52 049
Finansnetto	-1 658	-1 947	0	0	-3 605
Årets skatt	5 955	6 991	0	0	12 946
Årets resultat	-19 646	-23 062	0	0	-42 708
Övriga upplysningar					
Operativa tillgångar*	65 426	79 267	0	0	144 693
Operativa skulder**	15 923	18 692	0	0	34 615
Investeringar	8 208	9 718	0	0	17 926
Avskrivningar och nedskrivningar	12 250	0	0	0	12 250
Goodwill	4 401	0	0	0	4 401

* Operativa tillgångar är tillgångar som inte genererar några ränteintäkter.

** Operativa skulder är tillgångar som inte är räntebärande.

Koncernens noter.

Not 5 Arvode till revisorer

Ernst & Young	2016	2015
Revisionsuppdrag	725	175
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	142	278
Skatterådgivning	45	25
Övriga tjänster	47	125
Redovisat värde	959	603

SKY CPA & Co, Hong Kong	2016	2015
Revisionsuppdrag	15	13
Redovisat värde	15	13

Shaanxi Pumeihengzhen Accountants Firm Ltd, Kina	2016	2015
Revisionsuppdrag	5	5
Redovisat värde	5	5

Not 6 Anställda och personalkostnader

	2016		2015	
Medelantalet anställda	Medelantal anställda	Varav män, procent %	Medelantal anställda	Varav män, procent %
Dotterföretag i Sverige	129	92%	92	89%
Dotterföretag i Kina	29	76%	31	84%
Dotterföretag i Tyskland	1	0%	0	0%
Totalt i dotterföretag	159	89%	123	88%
Moderföretaget	1	100%	1	100%
Totalt i koncernen	160	0%	124	88%

	2016		2015	
Könsfördelning, styrelse och ledande befattningshavare	Antal på balansdagen	Varav män, procent %	Antal på balansdagen	Varav män, procent %
Styrelseledamöter	6	100%	5	100%
Verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare	10	90%	9	89%
Totalt i koncernen	16	94%	14	93%

Koncernens noter.

Personalkostnader	2016	2015
Moderföretaget		
<i>Styrelse och övriga ledande befattningshavare</i>		
Löner och andra ersättningar	824	737
Sociala avgifter	289	214
Pensionskostnader	120	0
Summa	1 233	951
 <i>Övriga anställda</i>		
Löner och andra ersättningar	0	0
Sociala avgifter	0	0
Pensionskostnader	0	0
Summa	0	0
 Dotterföretag		
<i>Styrelse och övriga ledande befattningshavare</i>		
Löner och andra ersättningar	10 012	9 999
Sociala avgifter	3 806	2 638
Pensionskostnader (avgiftsbestämda pensionsplaner)	1 621	1 703
Summa	15 439	14 340
 <i>Övriga anställda</i>		
Löner och andra ersättningar	51 326	40 436
Sociala avgifter	15 222	10 732
Pensionskostnader (avgiftsbestämda pensionsplaner)	3 721	2 673
Summa	70 269	53 841
 Övriga personalkostnader	2 810	2 101
Summa personalkostnader	89 751	71 233

Koncernens noter.

2016	Grundlön, styrelse arvode	Rörlig ersättning	Pensions- kostnad	Övrig ersättning	Summa
Styrelseordförande					
Björn Norrbom	214	0	0	0	214
Styrelseledamot					
Peter Dahlander	811	0	120	0	930
Peter Johansson, fd	305	0	0	0	305
Jan Ramkvist	126	0	0	0	126
Ilka Hiidenheimo	186	0	0	0	186
Niclas Eriksson	110	0	0	0	110
Göran Carstedt	97	0	0	0	97
Verkställande direktör					
Jim Carlsson, fd	1 380	88	237	0	1 705
Johan Öhman	0	0	0	0	0
Övriga ledande befattningshavare (11 antal)	8 090	467	1 417	0	9 975
<i>Varav från dotterföretag</i>	<i>8 090</i>	<i>467</i>	<i>1 417</i>	<i>0</i>	<i>9 975</i>
Summa	11 319	555	1 774	0	13 649
2015	Grundlön, styrelse arvode	Rörlig ersättning	Pensions- kostnad	Övrig ersättning	Summa
Styrelseordförande					
Björn Norrbom	131	0	0	0	131
Styrelseledamot					
Peter Dahlander	737	0	0	0	737
Peter Johansson	1 613	0	273	0	1 886
Jan Ramkvist	153	0	0	0	153
Ilka Hiidenheimo	88	0	0	0	88
Torbjörn Nilsson, fd	99	0	0	0	99
Lars Stanghed, fd	66	0	0	0	66
Hadar Cars, fd	66	0	0	0	66
Verkställande direktör					
Jim Carlsson	1 313	157	284	0	1 754
Övriga ledande befattningshavare (8 antal)	6 751	165	1 146	0	8 062
<i>Varav från dotterföretag</i>	<i>6 751</i>	<i>165</i>	<i>1 146</i>	<i>0</i>	<i>8 062</i>
Summa	11 016	322	1 703	0	13 041

Med rörlig ersättning avses ersättning beräknad på ställda mål beroende på omsättningskrav.

Koncernens noter.

Ersättningar och villkor för ledande befattningshavare

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning och pensionsförmåner. Med andra ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. Verkställande direktör har en uppsägningstid på sex månader, övriga ledande befattningshavare har uppsägningstid enligt lagen om anställningsskydd.

Avgångsvederlag

Ersättning till VD utgörs av grundlön och pension. För VD:s räkning har tjänstepension inbetalats motsvarande 6,5 (%) procent av pensionsmedförande lön till och med 7,5 prisbasbelopp och 28,5 (%) procent mellan 7,5- 20 prisbasbelopp, därutöver 13,5 (%) procent på belopp därutöver. Vid uppsägning från företagets sida erhåller VD ett avgångsvederlag motsvarande sex månader. Under 2015 erhöll en verksam styrelseledamot i ett fall tjänstebil i tillägg till grundlön och pension samt ett avgångsvederlag om 12 månader, kopplade till tjänst (ej styrelseuppdrag). För övriga i styrelsen utgår inga avgångsvederlag.

Not 7 Aktierelaterad ersättning

Koncernens dotterföretag Clavister AB gav under 2013 nyckelpersoner möjlighet att teckna sig för 9 285 000 teckningsoptioner. Varje option berättigade till teckning av en aktie i dotterföretaget Clavister AB till kursen 1,25 kronor. Koncernen har därefter tecknat ett tilläggsavtal med optionsinnehavarna om en rätt för Clavister Holding AB att förvärva eventuellt tecknade aktier i Clavister AB där tjugo (20) aktier i Clavister AB ersätts med en (1) aktie i Clavister Holding ekvivalent med ett lösenpris på 25 kronor per aktie. Omräkning har gjorts nedan för jämförelse, 9 285 000 teckningsoptioner i Clavister AB blir då 464 250 teckningsoptioner i Clavister Holding AB.

Samtliga teckningsoptioner som förföll per 2015-12-31 har utnyttjats för teckning av aktier i Clavister Holding.

Under 2015 utgavs ytterligare två optionsprogram till styrelse och nyckelpersoner, teckningskurs vid lösen var 30 kronor, dessa förföll per 2016-12-31, respektive per 2017-12-31. Ett tredje optionsprogram har utgivits under 2015, detta är kopplat till den i juni 2015 gjorda lånefinansieringen som löstes in under 2015, antalet teckningsoptioner var 147 897 st., teckningskurs var nominellt värde, 0,10 kronor.

Under 2016 utgavs ytterligare ett optionsprogram till anställda med teckningskurs vid inlösen på 72 kronor. Dessa förfaller 2019-06-30. Ytterligare ett optionsprogram utgavs under 2016, kopplat till den i oktober 2016 gjorda lånefinansieringen. Teckningskurs är 0,10 kronor. Dessa förfaller 2026.

Av de teckningsoptioner som förföll per 2016-12-31 har 148 260 st utnyttjats för teckning av aktier i Clavister Holding.

Dessa tecknade aktier är i sin helhet betalda och emitterades 2017-02-15, beslut kring bemyndigande har tagits på extra bolagsstämma 2017-01-17.

Om de utestående teckningsoptionerna utnyttjas, samt de redan tecknade aktier emitteras kommer koncernen ge ut ytterligare 873 861 aktier motsvarande cirka 3,8% av totalt registrerade aktier 22 747 124.

Koncernens noter.

Antal utestående teckningsoptioner	2016-12-31	2015-12-31
Teckningsoptioner 2015-12-31	0	0
Teckningsoptioner 2016-12-31	0	173 250
Teckningsoptioner 2017-12-31	175 000	175 000
Teckningsoptioner 2019-06-30	530 800	0
Teckningsoptioner 2026	19 801	0
Totalt	725 601	348 250

Antal utestående teckningsoptioner	2016-12-31	2015-12-31
Jan Ramkvist, styrelseledamot	0	26 250
Björn Norrbom, styrelseordförande	100 000	100 000
Peter Dahlander, styrelseledamot	25 000	0
Ilka Hiidenheimo, styrelseledamot	50 000	50 000
Företagsledning, exkl. VD (10 antal, 8 antal)	265 000	103 000
Harbert, långivare	19 801	0
Övriga	265 800	69 000
Totalt	725 601	348 250

	2016		2015	
	Antal optioner	Vägda genom- snittliga lösen- priser	Antal optioner	Vägda genom- snittliga lösen- priser
Vid periodens början	348 250	30	1 327 049	27
Tilldelade	550 601	69	348 250	30
Inlösta	-169 260	0	-1 327 049	27
Förfallna	-3 990	30	0	0
Utestående vid periodens slut	725 601	60	348 250	30
Inlösningsbara vid periodens slut	0	0	0	0

För aktieoptioner som lösts in under perioden har den genomsnittliga aktiekursen per lösendagen varit 30 kr (27 kr). Intervallet för lösenpriset avseende aktieoptioner som är utestående vid periodens slut uppgår till 0,10 kr – 72 kr (30 kr – 30 kr).

Black & Scholes värderingsmodell har använts för att bestämma det vägda genomsnittliga verkliga värdet för optioner som tilldelats under perioden. Det verkliga värdet för tilldelade optioner har fastställts till 2,95 kr (4,93) per option. Viktiga indata i modellen är aktiekursen på 44,10 kr (26) på tilldelningsdagen, ovanstående lösenpris, volatilitet på 28% (27%), förväntad löptid på optionerna på 3 år (2) och årlig riskfri ränta på 3% (3%). Vid beräkning av volatiliteten på 28 % så har företaget utgått från antaganden gjorda vid tidigare värdering, och även tagit hänsyn till den stabilisering i kursrörelsen som skedde under 2016, vilket ger en förhållandevis låg volatilitet.

Betalning av optionerna har gjorts i överensstämmelse med det framräknade priset enligt Black & Scholes varför det inte har påverkat redovisningen med någon kostnad.

Koncernens noter.

Not 8 Leasing

Operationell leasing

I den operationella leasingen ingår hyresavtal för fastigheter, testutrustning och bil för vilka en väsentlig del av riskerna och fördelarna med ägandet behålls av leasegivaren. Årets leasingkostnader avseende operationella leasingavtal uppgår till 4 789 TSEK (3 344 TSEK). Framtida betalningsåtagande per 31 december fördelar sig enligt:

Framtida minimileaseavgifter	2016-12-31	2015-12-31
Inom 1 år	4 917	3 684
Mellan 1-5 år	17 796	5 368
Mer än 5 år	2 802	0
Summa	25 515	9 052

Finansiell leasing

Utrustning som koncernen hyr genom finansiell leasing utgörs av testutrustning.

Inventarier	2016-12-31	2015-12-31
Anskaffningsvärde	2 624	2 624
Akkumulerade avskrivningar	-1 837	-1 312
Redovisat värde	787	1 312

Framtida minimileaseavgifter	2016-12-31		2015-12-31		2015-01-01	
	Nominellt	Nuvärde	Nominellt	Nuvärde	Nominellt	Nuvärde
Inom 1 år	0	0	802	692	1 466	1 118
Mellan 1-5 år	0	0	0	0	733	647
Mer än 5 år	0	0	0	0	0	0
Summa	0	0	802	692	2 199	1 766

Skuld avseende finansiella leasingavtal finns bland räntebärande skulder i koncernens balansräkning.

Not 9 Avskrivningar

	2016	2015
Balanserade utvecklingsutgifter	11 112	11 542
Programrättigheter	71	6
Inventarier	611	702
Övriga immateriella tillgångar	333	0
Summa	12 127	12 250

Koncernens noter.

Not 10 Nedskrivningar

	2016	2015
Goodwill	2 607	0
Summa	2 607	0

Årets nedskrivning hänförs till dotterbolaget Clavister APAC Ltd och beskrivs ytterligare under Not 3.

Not 11 Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter	2016	2015
Resultat från andel i intresseföretag	522	0
Vinst vid avyttring av intresseföretag	5 498	0
Ränteintäkter	202	9
Summa	6 222	9

Finansiella kostnader	2016	2015
Räntekostnader	3 480	2 859
Övriga finansiella kostnader	1 168	755
Netto valutakursförändringar	779	0
Summa	5 426	3 614

Övriga finansiella kostnader avser kostnader i samband med lånefinansiering bestående av advokatkostnader, pike-ränta samt andra lånekostnader.

Koncernens noter.

Not 12 Skatter

Resultaträkning

Aktuell skattekostnad	2016	2015
Årets skattekostnad	-471	42
	-471	42

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	283	0
Uppskjuten skatt på underskottsavdrag	-16 328	-12 988
	-16 045	-12 988
Redovisad skatt i resultaträkningen	-16 516	-12 946

Avstämning av effektiv skattesats

	2016	2015
Resultat före skatt	-71 712	-55 655
Skatt enligt gällande skattesats för moderföretaget (22%)	-15 777	-12 244
Skatteeffekt av:		
Ej skattepliktiga intäkter	-1 454	-668
Ej avdragsgilla kostnader	716	103
Outnyttjat underskottsavdrag för vilken uppskjuten skattefordran inte redovisats	-2	0
Tidigare ej redovisat underskottsavdrag som nyttjas för att minska aktuell skattekostnad	0	-138
Redovisning leasing i koncern	0	0
Redovisad skatt	-16 516	-12 946
Effektiv skattesats (%)	23,0%	23,3%

I nedanstående tabell specificeras skatteeffekten av de temporära skillnaderna:

Uppskjuten skattefordran	2016	2015
Uppskjuten skattefordran på förlustavdrag	66 032	49 704
Konvertibla skuldebrev	-126	-268
Uppskjuten skatt i obeskattade reserver	-717	0
Immateriella anläggningstillgångar	-2 279	0
Redovisat värde*	62 910	49 436

Specifikation av förändring av uppskjuten skattefordran:

	2016	2015
Ingående redovisat värde	49 436	36 448
Förändring av temporära skillnader	-575	0
Effekt av rörelseförvärv	-2 279	0
Tillkommande skattefordringar avseende underskottsavdrag	16 328	12 988
Utgående redovisat värde uppskjuten skattefordran*	62 910	49 436

*Uppskjuten skattefordran ovan avser netto av upptagen uppskjuten skattefordran och uppskjuten skatteskuld i balansräkningen.

Koncernens noter.

Not 13 Resultat per aktie

Resultat per aktie före utspädning beräknas genom att det resultat som är hänförligt till moderföretagets aktieägare divideras med ett vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier under perioden.

Resultat per aktie före utspädning	2016	2015
Årets resultat hänförligt till moderföretagets aktieägare	-55 197	-42 708
Genomsnittligt antal ordinarie utestående aktier	20 642 542	17 429 805
Resultat per aktie före utspädning	-2,67	-2,45

För beräkning av resultat per aktie efter utspädning justeras det vägda genomsnittliga antalet utestående stamaktier för utspädningseffekten av samtliga potentiella stamaktier. Moderföretaget har två kategorier av potentiella stamaktier med utspädningseffekt: konvertibla skuldebrev och aktieoptioner. De konvertibla skuldebrev antas ha blivit konverterade till stamaktier och nettovinsten justeras för att eliminera räntekostnaden minskat med skatteeffekten. För aktieoptioner görs en beräkning av det antal aktier som kunde ha köpts till verkligt värde (beräknat som årets genomsnittliga marknadspris för moderföretagets aktier), för ett belopp motsvarande det monetära värdet av de teckningsrätter som är knutna till utestående aktieoptioner. Det antal aktier som beräknas enligt ovan jämförs med det antal aktier som skulle ha utfärdats under antagande att aktieoptionerna utnyttjas.

Resultat per aktie efter utspädning	2016	2015
Årets resultat hänförligt till moderföretagets aktieägare	-55 197	-42 708
Räntekostnad för konvertibla skuldebrev (efter skatt)	506	449
Nettovinst	-54 691	-42 259
Genomsnittligt antal ordinarie utestående aktier (tusental)	20 642 542	17 429 805
Justering för:		
Antagen konvertering av konvertibla skuldebrev (tusental)	666 667	666 667
Aktieoptioner (tusental)	705 800	348 250
Genomsnittligt antal ordinarie utestående aktier efter utspädningseffekter (tusental)	22 015 009	18 444 722
Resultat per aktie efter utspädning	-2,48	-2,29
Effekt av begränsningsregeln	-2,67	-2,45

Koncernens noter.

Not 14 Immateriella tillgångar

Anskaffningsvärde	Goodwill	Balanserade utgifter för utveckling- sarbete	Programrättig- heter	Övriga immateriella tillgångar	Summa
Per 1 januari 2015	6 685	118 655	1 030	0	126 370
Tillägg - internt upparbetade	0	17 716	0	0	17 716
Separat förvärv	0	0	210	0	210
Förvärv av dotterföretag	0	0	0	0	0
Per 31 december 2015	6 685	136 371	1 240	0	144 296
Tillägg – internt upparbetade	0	20 407	0	0	20 407
Förvärv av dotterföretag	51 875	6 100	0	5 000	62 975
Per 31 december 2016	58 560	162 878	1 240	5 000	227 678
Av- och nedskrivningar					
Per 1 januari 2015	-2 284	-91 284	-1 030	0	-94 598
Avskrivningar	0	-13 956	-6	0	-13 962
Rättelse av fel	0	2 414	0	0	2 414
Nedskrivningar	0	0	0	0	0
Per 31 december 2015	-2 284	-102 826	-1 036	0	-106 146
Avskrivningar	0	-11 112	-71	-333	-11 516
Nedskrivningar	-2 607	0	0	0	-2 607
Per 31 december 2016	-4 891	-113 937	-1 107	-333	-120 268
Redovisat värde					
Per 31 december 2016	53 669	48 941	133	4 667	107 409
Per 31 december 2015	4 401	33 545	204	0	38 150

Nedskrivningsprövning

Koncernens goodwill har ett redovisat värde på 53 669 TSEK (4 401) och har uppstått från två olika förvärv. Goodwill nedskrivningsprövas på de lägsta nivåerna där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter), vilket för koncernen utgjort prövning av Clavister Tehnology (ASIA) Ltd och PhenixID AB.

Nedskrivningsprövningen består i att bedöma om enhetens återvinningsvärde är högre än dess redovisade värde. Återvinningsvärdet har beräknats på basis av enhetens nyttjandevärde, vilket utgör nuvärdet av enhetens förväntade framtida kassaflöden utan hänsyn till eventuell framtida verksamhetsexpansion och omstrukturering. Beräkningen av nyttjandevärdet har baserats på:

- 1) Beräknad WACC (weighted average cost of capital) före skatt har varit 14,7% (16,3) för prövning av Clavister Technology (ASIA) Ltd och för prövning av PhenixID AB 13,2% (förvärv augusti 2016).
- 2) En prognos av kassaflöden för de närmaste 5 åren (2017 till 2021) har beräknats för Clavister Technology (ASIA) Ltd och PhenixID AB. Prognosen baseras på tidigare erfarenheter och egna bedömningar. Den viktigast variabeln är omsättningstillväxt (Clavister Technology (ASIA) Ltd ca 20% per år och PhenixID AB ca 10% per år), vilken baseras på företagsledningens bedömning enligt nedan.
- 3) En extrapolering av kassaflöden efter år 2020 med en tillväxt på 2 procent för både Clavister Technology (ASIA) Ltd och PhenixID AB sk. terminal value.

Koncernens noter.

Den diskonterade kassaflödesmodellen innefattar prognostisering av framtida kassaflöden från rörelsen inkluderande uppskattningar av intäktsvolym och produktionskostnader. De viktiga antaganden som driver förväntade kassaflöden under de närmaste fem åren utgörs av gjorda marknadsbedömningar för tillväxt av marknaden för cyber säkerhet, koncernens leveransförmåga dvs att lyckas möta kundens efterfrågan med den produktportfölj och planerat produkt- och utvecklingsarbete inom de affärsområden som koncernen valt att marknadsföra sig inom. Värden har skattats på dessa variabler i huvudsak. Beräkningarna påvisar ett nedskrivningsbehov kopplat till Clavister Technology (ASIA) Ltd med 2 607 TSEK, varför justering av goodwillvärdet gjorts med detta belopp. Inget nedskrivningsbehov har identifierats kopplat till PhenixID AB. Ej höjning av diskonteringsfaktorn med 1% skulle inte heller leda till något nedskrivningsbehov, övriga parametrar lika.

Not 15 Materiella anläggningstillgångar

Inventarier	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde	5 903	6 174
Årets anskaffning	43	1
Försäljningar/ utrangeringar	-487	-292
Omräkningsdifferens	23	20
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 482	5 903
Ingående avskrivningar	-4 338	-3 919
Försäljningar och utrangeringar	467	292
Omklassificeringar	-17	0
Årets avskrivningar	-611	-702
Omräkningseffekter	-18	-10
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 518	-4 338
Redovisat värde	964	1 565

Koncernens noter.

Not 16 Finansiella instrument

Värdering av finansiella tillgångar och skulder per den 31 december 2016

	Låne-fordringar och kund- fordringar	Andra finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Andra långfristiga fordringar	472		472	472
Kundfordringar	13 668		13 668	13 668
Övriga kortfristiga fordringar	3 831		3 831	3 831
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	3 032		3 032	3 032
Likvida medel	75 311		75 311	75 311
	96 313	0	96 313	96 313
Finansiella skulder				
Konvertibla skuldebrev		9 428	9 428	9 428
Övriga långfristiga skulder		7 842	7 842	7 842
Räntebärande skulder		11 313	11 313	11 313
Leverantörsskulder		10 220	10 220	10 220
Övriga kortfristiga skulder		7 405	7 405	7 405
Upplupna kostnader		6 688	6 688	6 688
	0	52 897	52 897	52 897

Finansiella tillgångar och skulder per den 31 december 2015

	Låne-fordringar och kund- fordringar	Andra finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Andra långfristiga fordringar	379		379	379
Kundfordringar	3 211		3 211	3 211
Övriga kortfristiga fordringar	1 051		1 051	1 051
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	1 781		1 781	1 781
Likvida medel	43 527		43 527	43 527
	49 949	0	49 949	49 949
Finansiella skulder				
Konvertibla skuldebrev		8 780	8 780	8 780
Övriga långfristiga skulder		8 585	8 585	8 585
Finansiell leasingskuld		692	692	692
Räntebärande skulder		7 916	7 916	7 916
Leverantörsskulder		5 096	5 096	5 096
Övriga kortfristiga skulder		18 072	18 072	18 072
Upplupna kostnader		3 972	3 972	3 972
	0	53 114	53 114	53 114

Koncernens noter.

Finansiella tillgångar och skulder per den 1 januari 2015

	Låne-fordringar och kund- fordringar	Andra finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Andra långfristiga fordringar	1 020		1 020	1 020
Kundfordringar	9 050		9 050	9 050
Övriga kortfristiga fordringar	2 274		2 274	2 274
Upplupna intäkter	956		956	956
Likvida medel	11 655		11 655	11 655
	24 955	0	24 955	24 955
Finansiella skulder				
Konvertibla skuldebrev		8 205	8 205	8 205
Finansiell leasingskuld		1 765	1 765	1 765
Räntebärande skulder		625	625	625
Leverantörsskulder		4 056	4 056	4 056
Övriga kortfristiga skulder		5 493	5 493	5 493
Upplupna kostnader		5 562	5 562	5 562
	0	25 706	25 706	25 706

Not 17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2016-12-31	2015-12-31	2015-01-01
Förutbetalda lokalhyror	1 278	877	579
Förutbetalda försäkringspremier	144	117	100
Fordran leverantör avseende produktkostnad	0	560	0
Förutbetald kostnad för testning	522	0	0
Förutbetald kostnad för licensavtal IP Infusion	822	0	0
Övriga poster	266	227	277
Redovisat värde	3 032	1 781	956

Not 18 Likvida medel

	2016-12-31	2015-12-31	2015-01-01
Kassa och bank	75 311	43 527	11 655
Redovisat värde	75 311	43 527	11 655

Koncernens noter.

Not 19 Koncernföretag

Moderföretaget, Clavister Holding ABs, innehav i direkta och indirekta dotterföretag som omfattas av koncernredovisningen framgår av nedanstående tabell.

Företag	Typ av verksamhet	Andel 2016	Andel 2015
Clavister Holding AB	Moderbolag, förvaltning aktier	Moderföretag	Moderföretag
Clavister AB	Utvecklings- o försäljningsbolag	100%	100%
Clavister APAC Ltd	Holdingbolag	100%	100%
Clavister Technology (ASIA) Ltd	Försäljningsbolag	100%	100%
PhenixID AB	Försäljningsbolag	100%	0%
PhenixID UG	Försäljningsbolag	100%	0%

Clavister Holding AB har under året förvärvat PhenixID AB som i sin tur äger dotterbolaget PhenixID UG.

Det finns begränsningar för koncernens förmåga att få åtkomst till de aktiverade utgifterna avseende utveckling som dotterbolaget Clavister AB placerat i en bunden fond för utveckling, beloppet uppgår till 18 640 TSEK per 31/12 2016.

Fonden kommer att lösas upp i samma takt som företaget gör avskrivningar, nedskrivningar eller avyttrar tillgången. För en del aktiverade utvecklingskostnader där påbörjas avskrivningar under innevarande år, resterande aktiverade utvecklingskostnader beräknas avskrivningen påbörjas under år 2017.

Utvecklingskostnader där beräknas avskrivningen påbörjas under år 2017. Utvecklingskostnaderna skrivs av under en treårsperiod.

Not 20 Eget kapital

Aktiekapital

Per den 31 december 2016 omfattade det registrerade aktiekapitalet 22 747 124 aktier (18 537 960) med ett kvotvärde på 0,10 kr (0,10 kr). Innehavare av aktier är berättigade till utdelning som fastställs efter hand och aktieinnehavet berättigar till rösträtt vid företagsstämman med en röst per aktie. Alla aktier har samma rätt till Clavisters kvarvarande nettotillgångar. Samtliga aktier är fullt betalda och inga aktier är reserverade för överlåtelse.

I samband med förvärvet av PhenixID övertogs en kapitalförsäkring med 330.000 st aktier i Clavister Holding AB till ett värde per 2016-12-31 på 15,2 MSEK. Detta värde har inte tagits upp som en tillgång utan tas upp som en avdragspost i eget kapital i koncernen.

Övrigt tillskjutet kapital

Övrigt tillskjutet kapital utgörs av kapital tillskjutet av Clavisters ägare.

Reserver

Reserver består i sin helhet av valutakursdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter.

Omräkningsreserv

Då koncernen är en förstagångstillämpare så behöver inte kraven för ackumulering av omräkningsdifferenser som förelåg vid tidpunkten för övergång till IFRS att följas. Om en förstgångstillämpare använder detta undantag bedöms de ackumulerade omräkningsdifferenserna för all utlandsverksamhet uppgå till noll vid tidpunkten för övergång till IFRS.

Koncernens noter.

Not 21 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016-12-31	2015-12-31	2015-01-01
Upplupna löner och semesterlöner	5 275	3 551	3 414
Upplupna sociala avgifter	3 078	2 361	2 288
Upplupna räntor	142	518	0
Upplupna underhållskostnader	1 665	1 250	1 000
Upplupna provisioner	588	591	666
Upplupna royaltykostnader	669	444	694
Upplupna konsultkostnader	365	0	1 865
PIK (Payment in Kind) avgift till långivare	1 587	1 050	0
Skuld avseende produkter	0	0	391
Periodiserad förutbetald intäkt	1 027	0	0
Upplupet styrelsearvode	738	307	175
Upplupen kostnad Remium	66	0	36
Upplupet revisionsarvode	409	315	310
Upplupen kostnad för marknadskostnader	246	356	260
Övriga poster	852	393	1 165
Redovisat värde	16 706	11 134	12 264

Not 22 Kassaflödesanalys

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflöde	2016	2015
Avskrivningar	12 127	12 251
Realisationsvinst	-5 983	0
Nedskrivningar	2 607	0
Orealiserade kursdifferenser	80	91
Beräknad ränta på konvertibellån	649	575
Redovisat värde	9 480	12 917

Not 23 Ställda säkerheter

	2016-12-31	2015-12-31	2015-01-01
Företagsinteckningar	25 038	19 270	8 600
Pantsatta kundfordringar, samt övriga fordringar	1 414	1 906	2 886
Likvida medel	62 910	21 144	350
Summa	89 363	42 320	11 836

Koncernens noter.

Not 24 Eventualförpliktelser

	2016-12-31	2015-12-31	2015-01-01
Stämning från kund avseende avtalstolkning	0	13 470	13 470
Summa	0	13 470	13 470

Angående stämningen, se vidare information i Förvaltningsberättelsen samt under avsnittet "Uppskattningar och bedömningar" vid tilläggsupplysningar.

Not 25 Rörelseförvärv

Förvärv 2016

Den 8 mars 2016 förvärvade Clavister 28,6% av PhenixID. Två månader senare, den 10 maj, förvärvades ytterligare 1,5% och den 25 augusti den resterande delen på 69,9%. Clavister äger nu 100% av aktierna och rösterna i PhenixID. PhenixID är en aktör inom avancerade cybersäkerhetslösningar som kommer att tillföra viktig expertis inom området IAM (Identity & Access Management) samt kundreferenser till Clavisters erbjudande.

Köpeskillingen består dels av 5,0 MSEK i kontant ersättning och dels av apportemission av 1 540 516 egna aktier (Clavister Holding AB) till ett värde om 80,5 MSEK. Då PhenixID övergår från att vara ett intresseföretag till att bli ett koncernföretag i och med det sista förvärvet så omräknas de första två förvärven till värdering vid det sista förvärvet, vilket dels leder till en redovisad koncernmässig vinst med 6,0 MSEK och dels leder till att köpeskillingen/anskaftspriset ökas med 6,0 MSEK så att det totalt därmed uppgår till 91,5 MSEK. I samband med förvärvet uppstod en goodwill om 51,9 MSEK, vilket utgörs av skillnaden mellan den överförda ersättningen och det verkliga värdet av de förvärvade nettotillgångarna. Uppkommen goodwill består dels av synergieffekter, resultatförbättringspotential samt möjlighet till marknadspositionering och dels immateriella värden såsom aktiverade utvecklingskostnader samt kund- och orderstock. Goodwill förväntas inte vara skattemässigt avdragsgill.

I samband med förvärvet tillkom en kassa på 15,6 MSEK, samt en kapitalförsäkring med 330.000 st aktier i Clavister Holding AB med ett värde 2016-12-31 på ca 15,2 MSEK. Förvärvet har därmed påverkat koncernens kassaflöde positivt.

Koncernens noter.

Förvärvade nettotillgångar vid förvärvstidpunkten:

	Verkligt värde fastställt vid förvärvet
Immateriella tillgångar	11 100
Materiella anläggningstillgångar	50
Kapitalförsäkring	16 500
Kundfordringar och övriga fordringar	7 139
Likvida medel	15 579
Uppskjuten skatteskuld	-2 442
Leverantörsskulder och övriga rörelseskulder	-8 281
Identifierade nettotillgångar	39 645
Goodwill	51 875
Total köpeskilling	91 520

Förvärvets påverkan på koncernens
kassaflöde:

Köpeskilling, kontant del	5 000
Avgår:	
Kassa (förvärvad)	-15 579
Nettokassainflöde	-10 579

Under de ca 4 månaderna fram till 31 december 2016 bidrog dotterföretaget med 10,6 MSEK till koncernens intäkter och 38, TSEK till koncernens resultat efter finansiella poster. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2016, uppskattar företagsledningen att koncernens intäkter skulle ha blivit 28,9 MSEK och periodens resultat efter finansiella poster skulle ha blivit 8,5 MSEK.

Not 26 Transaktioner med närstående

Dotterbolag	Försäljning av varor/ tjänster	Inköp av varor/ tjänster	Övrigt	Fordran på balansdagen	Skuld på balansdagen
2016	3 850	3 850	0	8 254	0
2015	3 400	3 400	0	54 302	0
	7 250	7 250	0	62 556	0

Koncernen har få transaktioner mellan varandra, inga transaktioner med styrelsemedlemmarna förutom beslutat styrelsearvode. För information om ersättningar till ledande befattningshavare se not 6 Anställda och personalkostnader.

Koncernens noter.

Not 27 Finansiella risker

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för olika slags finansiella risker; kreditrisk, marknadsrisker (valutarisk, ränterisk och annan prisrisk) och likviditetsrisk. Koncernens övergripande riskhantering fokuserar på oförutsägbarheten på de finansiella marknaderna och eftersträvar att minimera potentiella ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat.

Kreditrisk

Kreditrisk är risken att koncernens motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sin skyldighet och därigenom förorsaka koncernen en finansiell förlust. Koncernen har en begränsad koncentration av kreditrisker.

Kreditrisk i kundfordringar

Största andelen av omsättningen sker i dotterbolaget Clavister AB där riktlinjer finns för att säkra att försäljning av produkter och tjänster sker till kunder med godkänd kreditbakgrund. Kreditutvärderingen valueras av extern aktör utifrån bedömd försäljning eller kreditlimit och sker inom ramen för tecknat ramavtal. Om kunden godkänns av factoringbolaget köps fakturan och likvid motsvarande 90% av fakturans värde utbetalas till Clavister AB i den valuta som fakturan är fakturerad i. Kreditlimit kan dras in av leverantören om kundfakturan förfallit längre tid än 30 dagar. En kreditförsäkring är kopplad till kundfakturan via bolagets factoringavtal. Factoringavtalet gör koncernen skadeslös till 90% vid en eventuell konkurs (utebliven betalning). När kunden betalt factoringbolaget utbetalas de återstående 10%. Kundens betalningsvillkor varierar mellan förskottsbetalning, 30 och 60 dagar beroende på kreditbakgrund. För dotterbolaget PhenixID, där cirka 90% av försäljningen sker till nordiska kunder och till återstående del till norra Europa, är kreditrisken att beteckna som mycket låg eftersom kunderna är stabla och återkommande och relationen har pågått under lång tid. Kreditförlusterna uppgår till 51 TSEK under 2016.

Åldersanalysen för ej nedskrivna fordringar på balansdagen anges nedan.

	2016-12-31	2015-12-31	2015-01-01
Ej förfallna kundfordringar	12 375	2 614	3 244
Förfallna kundfordringar 1-30 dagar	280	281	1 969
Förfallna kundfordringar 31-90 dagar	727	12	3 074
Förfallna kundfordringar >90 dagar	286	304	763
Redovisat värde	13 668	3 211	9 050

Reservering har under året gjorts på osäkra fordringar. Dessa reserveringar har gjorts efter individuell prövning av osäkra kundfordringar.

Reservering kundfordringar	2016-12-31	2015-12-31
Ingående redovisat värde	196	251
Återföring av tidigare gjorda reserveringar	0	-223
Justering pga valutaförändring	16	-9
Årets reserveringar	77	177
Utgående redovisat värde	289	196

Kreditkvaliteten på fordringar som inte är förfallna eller nedskrivna bedöms vara god.

Kreditrisk på grund av förskottsbetalningar leverantörer

Dotterbolaget Clavister AB förskottsbetalar leverantörer för inköp av hårdvara, sk. appliances. Leverantörerna är asiatiska (Taiwan) och betalning sker i USD. Förskottsbetalning kan ske i fall där leverantörsrelationen är relativt ny och vid större beställningar. PhenixID utför inte några förskottsbetalningar då försäljningen enbart består av mjukvara.

Koncernens noter.

Marknadsrisker

Marknadsrisk är att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Marknadsrisker indelas av IFRS i tre typer, valutarisk, ränterisk och andra prisrisker. De marknadsrisker som påverkar koncernen utgörs främst av valutrisker.

Valutarisk

Valutarisk är risken för att verkligt värde eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändring i utländska valutakurser. Den främsta exponeringen härrör från koncernens försäljning och av produktinköp och royaltybetalningar i utländska valutor. Denna exponering benämns transaktionsexponering. Valutarisker återfinns också i omräkningen av utländska verksamheters tillgångar och skulder till moderföretagets funktionella valuta SEK, så kallad omräkningsexponering. Omräkningsexponering uppstår genom bolagets dotterbolag Clavister APAC och Clavister Technology (ASIA) då omräkning av tillgångarna och skulderna sker från USD och CNY (kinesiska yuan) till SEK. För Clavister Technology (ASIA) Ltd. sker den absoluta delen av både försäljning och inköp av produkter i Kina varför exponeringen kan anses vara begränsad.

Transaktionsexponering

Valutarisk relaterad till förändringar i förväntade och kontrakterade betalningsflöden bedöms påverka koncernen. Risk uppstår då betalning för gjord försäljning sker i utländsk valuta såsom USD och EUR och kostnader för personalinsatser i absolut huvudsak sker i svensk valuta. Koncernens finansiella transaktionsexponering begränsas dock av att försäljningen sker i valutorna SEK, USD och EUR, reglerat i avtal mot kunderna. Beträffande import av appliances (produkter) sker de i huvudsak i USD och även en del av royaltykostnaderna vilka kan nettas mot bolagets inbetalningsflöde/kundinbetalningar i USD. Lånebetalningar, ränta, amortering liksom största delen av royaltykostnader sker i huvudsak i EUR. Lånevolymen i EUR per 2016-12-31 är i SEK 19 055 TSEK. Koncernens övergripande målsättning för finansiella risker är att minimera dem genom att netta in- och utbetalningsflödena samt att vid större regelbundna och förutsägbara flöden terminssäkra densamma.

Valutaexponering (%)	2016		2015	
	Rörelse-intäkter	Rörelse-kostnader	Rörelse-intäkter	Rörelse-kostnader
SEK	29%	70%	29%	70%
EUR	35%	10%	44%	11%
USD	19%	12%	11%	10%
CNY	17%	8%	17%	9%

EUR	Förändring i EUR kurs	Effekt på resultat före skatt
2016 (vs 2015)	5,3%	603
2015 (vs 2014)	-1,5%	-215

USD	Förändring i USD kurs	Effekt på resultat före skatt
2016 (vs 2015)	0,9%	-28
2015 (vs 2014)	1,2%	-65

CNY	Förändring i CNY kurs	Effekt på resultat före skatt
2016 (vs 2015)	2,5%	8
2015 (vs 2014)	6,1%	63

Koncernens noter.

Ränterisk

Ränterisk är risken för att verkligt värde eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. En betydande faktor som påverkar ränterisken är räntebindningstiden. Koncernen är inte utsatt för ränterisk avseende koncernens utländska lån om totalt 19 055 TSEK eftersom räntan kopplad till lånen i EUR är reglerade (fasta) till lånets förfall 2018-05-31 respektive 2019-09-30. För det konvertibla förlagslånet på 10 000 000 SEK bedöms finnas en begränsad ränterisk och som under 2016 inte resulterat i några räntebetalningar eftersom riksbanksräntan kopplad till STIBOR 90 fn är negativ. Konvertibellånet förfaller 2017-09-30.

Givet räntebärande skulder per balansdagen får en ränteuppgång på 2 procentenheter på balansdagen en påverkan på räntenettet för helåret före skatt på 202 TSEK.

I nedan tabell specificeras villkoren och återbetalningstidpunkterna för respektive räntebärande skuld:

	Valuta	Förfall	Ränta	Redovisat värde 2016-12-31	Redovisat värde 2015-12-31
Konvertibelt skuldebrev	SEK	30/9-17	Rörlig	9 428	8 780
Skuld till kreditinstitut	SEK	30/4-17	Rörlig	100	400
Skuld till extern finansiär	EUR	31/5-18	Fast	10 829	16 101
Skuld till extern finansiär	EUR	30/9-19	Fast	8 227	0
Summa				28 584	25 281

Prisrisk

Bolagets inköp av produkter utgör en mindre dele av den verkliga produktkostnaden. Utvecklingskostnaden för mjukvaran bestående av personalkostnader (som även aktiveras enligt kraven i IAS38) är den absolut dominerande. Prislistor mot kund uppdateras där kunden varslas tre månader i förväg. Därmed kan både ökade priser och valutförändringar påverka produktinköpskostnaden och royaltykostnader. Kostnaden för royalty betalas i EURO.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att koncernen får svårigheter att fullgöra sina förpliktelser som sammanhänger med finansiella skulder. Bolagets lån i EUR kopplat till extern finansiär har reglerad amortering och ränta där återbetalning skall ske enligt fastställt avbetalningsplan. För konvertibellånet är konverteringskursen enligt avtal satt till 15 SEK per aktie att jämföra mot Clavister Holding ABs slutkurs per 2016-12-31 på 46,10 SEK. Då skillnaden mellan aktiekurs respektive konverteringskurs är betydande måste likviditetsrisken dvs att inte konvertibeln kan konverteras vid förfallet 2017-09-30 bedömas som mindre sannolik, vilket betyder att inte lånet behöver återbetalas.

Koncernens kontraktsevenliga och odiskonterade räntebetalningar och återbetalningar av finansiella skulder framgår av tabellen nedan. Belopp i utländsk valuta har omräknats till SEK med balansdagskurs. Finansiella instrument med rörlig ränta har beräknats med den ränta som förelåg på balansdagen. Skulder har inkluderats i den period när återbetalning tidigast kan krävas.

Koncernens noter.

2016-12-31				
Löptidsanalys	<1 år	1-5 år	>5 år	Totalt
Räntebärande skulder	20 441	8 143	0	28 584
Skulder till leasingföretag	0	0	0	0
Leverantörsskulder	10 220	0	0	10 220
Övriga kortfristiga skulder	26 990	0	0	26 990
	57 651	8 143	0	65 794

2015-12-31				
Löptidsanalys	<1 år	1-5 år	>5 år	Totalt
Räntebärande skulder	7 224	11 233	0	18 457
Skulder till leasingföretag	692	0	0	692
Leverantörsskulder	5 096	0	0	5 096
Övriga kortfristiga skulder	29 519	0	0	29 519
	42 531	11 233	0	53 764

2015-01-01				
Löptidsanalys	<1 år	1-5 år	>5 år	Totalt
Räntebärande skulder	625	8 852	0	9 477
Skulder till leasingföretag	426	692	0	1 118
Leverantörsskulder	4 056	0	0	4 056
Övriga kortfristiga skulder	18 499	0	0	18 499
	23 606	9 544	0	33 150

Refinansieringsrisk

Med refinansieringsrisk avses risken att likvida medel inte finns tillgängliga och att finansiering bara delvis eller inte alls kan erhållas alternativt till förhöjd kostnad. Om koncernen inte skulle kunna erhålla, alternativt bara kan erhålla sådan finansiering på oförmånliga villkor, skulle det kunna ha en väsentlig negativ inverkan på företagets verksamhet, resultat och finansiella ställning. En av koncernens största tillgångar är den mjukvaruutveckling som är aktiverad och redovisad som immateriell tillgång i koncernens balansräkning. Eftersom koncernen har avtal där acceleration i omsättningen snabbt kan ta fart genom sk OEM-affärer (original equipment manufacturer) dvs. då kund kan köpa licenser som paketeras med kundens hårdvara för att säljas vidare under kundens egna varumärke till tredje man, kan tecknade av OEM-avtal även vara ett exempel på en projekt- finansieringslösning som kan ske genom förskottsbetalning från kund kopplad till gemensamma kundprojekt. Andra alternativ kan vara upptagande av lån, konvertibellån eller via emittering av nya aktier, beslutade av stämman.

Kapitalhantering

Likviditet säkras dels genom upptagande av räntebärande skulder och dels genom teckningsoptioner och nyemissioner av aktier. I oktober genomförde bolaget en riktad nyemission om brutto 83 MSEK. Under året har ingen förändring skett i koncernens kapitalhantering. Externa kapitalkrav är ställda mot koncernen gällande skuldsättningsnivå och eventuellt ny upptagning av lån.

Not 28 Händelser efter balansdag

Extra bolagsstämma hölls 17 januari 2017 om emission av teckningsoptioner om högst 100 000 teckningsoptioner för tio anställda i PhenixID AB och PhenixID UG vederlagsfritt samt högst 120 000 teckningsoptioner till anställda i Clavister AB och PhenixID AB till marknadsvärde. Stämman godkände även tidigare beslut om emission av teckningsoptioner samt apportemissioner jämte bemyndigande om konvertibelemission. Johan Öhman utnämndes till koncernchef och tillträdde den 6 mars. Jim Carlsson, Clavisters tidigare VD, arbetar nu som chef för strategisk försäljning. Clavister Holding AB meddelade i mars att antalet aktier ökat med 148 260 st efter att samma antal teckningsoptioner berättigade till att teckna en ny aktie för 30 kronor, vilket tillfört bolaget cirka 4,4 MSEK.

Koncernens noter.

Not 29 Övergång till IFRS

Från och med den 1 januari 2016 upprättar Clavister Holding AB sin koncernredovisning i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee (IFRS IC) såsom de antagits av Europeiska unionen (EU). Datum för Clavisterkoncernens övergång till IFRS är den 1 januari 2015. Koncernen har till och med räkenskapsåret 2015 upprättat koncernredovisning i enlighet med Årsredovisningslagen samt BFNAR 2012:1 (K3). Övergången till IFRS redovisas i enlighet med IFRS 1, "Första gången International Financial Reporting Standards tillämpas".

Effekten av byte av redovisningsprincip redovisas direkt mot eget kapital. Tidigare publicerad finansiell information för räkenskapsåret 2015, upprättad enligt Årsredovisningslagen samt BFNAR 2012:1 (K3), har omräknats till IFRS. Finansiell information avseende tidigare räkenskapsår än 2015 har inte omräknats. Huvudregeln är att samtliga tillämpliga IFRS- och IAS-standarder, som trätt i kraft och godkänts av EU, ska tillämpas med retroaktiv verkan. IFRS 1 innehåller dock övergångsbestämmelser som ger företagen viss valmöjlighet.

Rörelseförvärv som gjorts innan 1 januari 2015 har inte räknats om och omräkningsdifferenser hänförliga till utlandsverksamhet har satts till noll per den 1 januari 2015. Övriga frivilliga och tvingande undantag från retroaktiv tillämpning av IFRS har inte tillämpats av koncernen.

De redovisningsprinciper som återfinns i Not 1 har tillämpats när koncernredovisningen upprättats per den 31 december 2016 och för den jämförande information som presenteras per den 31 december 2015 samt vid upprättande av rapporten över periodens ingående finansiella ställning per den 1 januari 2015. De uppskattningar som gjorts enligt IFRS per den 1 januari 2015 överensstämmer med de uppskattningar som gjordes enligt tidigare tillämpade redovisningsprinciper.

Effekter på resultat och ställning

I nedanstående sammanställning visas effekterna av ovanstående tillämpningar på koncernens resultaträkning för 2015 samt balansräkning per 1 januari 2015 och 31 december 2015. Övergången från tidigare redovisningsprinciper har också inneburit en annorlunda struktur och klassificering av räkningarna än tidigare. Övergången till IFRS har inte haft någon effekt på koncernens kassaflöde.

Koncernens noter.

Koncernens balansräkning per 31 januari 2015

Belopp i TSEK

	Not	Enligt tidigare principer	IFRS justeringar	Enligt IFRS
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Goodwill		3 732	668	4 400
Övriga immateriella tillgångar		31 335		31 335
Materiella anläggningstillgångar		1 565		1 565
Anda långfristiga fordringar		379		379
Uppskjuten skattefordran		49 436		49 436
Summa anläggningstillgångar		86 448	668	87 116
Omsättningstillgångar				
Varulager		5 593		5 593
Kundfordringar		3 211		3 211
Övriga fordringar		1 051		1 051
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 781		1 781
Likvida medel		43 527		43 527
Summa omsättningstillgångar		55 163	0	55 163
SUMMA TILLGÅNGAR		141 611	668	142 279
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital				
Hänförligt till moderföretagets ägare		87 847	668	88 515
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		0		0
Summa eget kapital		87 847	668	88 515
Långfristiga skulder				
Konvertibla skuldebrev		8 780		8 780
Övriga skulder		9 277		9 277
Uppskjuten skatteskuld		0		0
Långfristiga avsättningar		0		0
Summa långfristiga skulder		18 057	0	18 057
Kortfristiga skulder				
Räntebärande skulder		400		400
Skulder till leasingföretag		692		692
Förskott från kunder		2 324		2 324
Leverantörsskulder		5 096		5 096
Aktuell skatteskuld		312		312
Övriga skulder		15 749		15 749
Kortfristiga avsättningar		0		0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		11 134		11 134
Summa kortfristiga skulder		35 708	0	35 708
Summa skulder		53 764	0	53 764
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		141 611	668	142 279

Koncernens noter.

Koncernens rapport över totalresultat

1 januari - 31 december 2015

Belopp i TSEK

Resultaträkning	Not	Enligt tidigare principer	IFRS justeringar	Enligt IFRS
Nettoomsättning		64 191		64 191
Övriga rörelseintäkter		28		28
Handelsvaror		-19 446		-19 446
Bruttoresultat		44 773	0	44 773
Aktiverat arbete för egen räkning		17 716		17 716
Personalkostnader		-71 233		-71 233
Övriga externa kostnader		-30 767		-30 767
Avskrivningar	A	-15 333	668	-14 665
Övriga rörelsekostnader		-289		-289
Rörelseresultat		-55 132	668	-54 464
Finansiella intäkter		9		9
Finansiella kostnader		-3 614		-3 614
Resultat efter finansiella poster		-58 737	668	-58 069
Skatt på årets resultat		12 946		12 946
Årets resultat		-45 790	668	-45 122
Årets resultat hänförligt till:				
Moderföretagets ägare		-45 790	668	-45 122
Innehav utan bestämmande inflytande		0	0	0

Koncernens rapport över totalresultat

Belopp i TSEK

	Not	Enligt tidigare principer	IFRS justeringar	Enligt IFRS
Årets resultat		-45 790	668	-45 122
Övrigt totalresultat:				
<i>Poster som inte ska omklassificeras till resultaträkningen</i>				
Omräkningsdifferens		0		120
		0	0	120
Övrigt totalresultat för året, netto efter skatt		0	0	120
Summa totalresultat för året		-45 790	668	-45 002
Årets totalresultat hänförligt till:				
Moderföretagets ägare		-45 790	668	-45 002
Innehav utan bestämmande inflytande				

Koncernens noter.

Koncernens balansräkning per

1 januari 2015

Belopp i TSEK

	Not	Enligt tidigare principer	IFRS justeringar	Enligt IFRS
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Övriga immateriella tillgångar		27 371		27 371
Materiella anläggningstillgångar		2 256		2 256
Anda långfristiga fordringar		1 020		1 020
Uppskjuten skattefordran		36 448		36 448
Summa anläggningstillgångar		71 496	0	71 496
Omsättningstillgångar				
Varulager		5 551		5 551
Kundfordringar		9 050		9 050
Övriga fordringar		2 274		2 274
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		956		956
Likvida medel		11 655		11 655
Summa omsättningstillgångar		29 485	0	29 485
SUMMA TILLGÅNGAR		100 981	0	100 981

Koncernens noter.

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Hänförligt till moderföretagets ägare	67 830		67 830
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	0		0
Summa eget kapital	67 830	0	67 830

Långfristiga skulder

Konvertibla skuldebrev	8 205		8 205
Övriga skulder	647		647
Uppskjuten skatteskuld	0		0
Långfristiga avsättningar	0		0
Summa långfristiga skulder	8 852	0	8 852

Kortfristiga skulder

Räntebärande skulder	625		625
Skulder till leasingföretag	1 118		1 118
Förskott från kunder	4 022		4 022
Leverantörsskulder	4 056		4 056
Aktuell skatteskuld	742		742
Övriga skulder	1 470		1 470
Kortfristiga avsättningar	0		0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	12 264		12 264
Summa kortfristiga skulder	24 298	0	24 298

Summa skulder	33 150	0	33 150
----------------------	---------------	----------	---------------

SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	100 981	0	100 981
---------------------------------------	----------------	----------	----------------

Noter

A. Goodwill

Enligt tidigare redovisningsprinciper har goodwill skrivits av över den bedömda nyttjandeperioden. Enligt IFRS skrivs goodwill inte av utan istället genomförs årliga nedskrivningstest. I samband med övergången till IFRS har avskrivningar på goodwill uppgående till 668 TSEK återförts under 2015. Ingen uppskjuten skatt har redovisats.

Moderföretagets resultaträkning

TSEK	Not	2016	2015
Nettoomsättning	3	4 200	3 400
Övriga externa kostnader	4,5	-2 362	-1 310
Personalkostnader	6	-1 239	-951
Rörelseresultat		599	1 139
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	7	32	1
Räntekostnader och liknande resultatposter	7	-649	-584
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		-18	556
Lämnat koncernbidrag	17	-650	
Skatt på årets resultat	8	143	10
Årets resultat		-525	566
Moderföretagets rapport över totalresultat			
TSEK	Not	2016	2015
Årets resultat		-525	566
Övrigt totalresultat		0	0
Summa totalresultat för året		-525	566

Moderföretagets balansräkning

TSEK	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	9	447 955	244 945
Fordringar hos koncernföretag	10	8 254	54 302
Uppskjuten skattefordran	8	0	0
Summa anläggningstillgångar		456 210	299 247
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Övriga fordringar		392	1
Likvida medel		60 500	21 515
Summa omsättningstillgångar		60 892	21 517
SUMMA TILLGÅNGAR		517 102	320 764
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	11		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		2 275	1 854
		2 275	1 854
<i>Fritt eget kapital</i>			
Överkursfond		499 900	308 773
Balanserat resultat		381	-185
Årets resultat		-525	566
		499 756	309 154
Summa eget kapital		502 031	311 008
Skulder			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Konvertibla skuldebrev	13	9 428	8 780
Uppskjuten skatteskuld	12	126	268
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		4 522	149
Aktuell skatteskuld		13	13
Övriga skulder		56	140
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	926	406
Summa skulder		15 071	9 756
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		517 102	320 764

För information om ställda säkerheter och eventalförpliktelser se not 15 och 16

Moderföretagets rapport över förändringar i eget kapital

TSEK	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital			Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Överkursfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2015-01-01	1 632	249 005	0	-185	250 452
Justering för övergång till RFR 2	0	0	0	0	0
Justerat eget kapital 2015-01-01	1 632	249 005	0	-185	250 452
Omföring resultat föregående år	0	0	-185	185	0
Årets resultat	0	0	0	566	566
Årets övrigt totalresultat	0	0	0	0	0
Årets totalresultat	0	0	0	566	566
Utdelning	0	0	0	0	0
Nyemission	222	60 168	0	0	60 390
Emissionskostnader	0	-400	0	0	-400
Summa transaktioner med ägare	222	59 768	0	0	59 990
Utgående eget kapital 2015-12-31	1 854	308 773	-185	566	311 008
Ingående eget kapital 2016-01-01	1 854	308 773	-185	566	311 008
Omföring resultat föregående år	0	0	566	-566	0
Årets resultat	0	0	0	-525	-525
Årets övrigt totalresultat	0	0	0	0	0
Årets totalresultat	0	0	0	-525	-525
Pågående nyemission	0	4 448	0	0	4 448
Inbetalning avseende teckningsoptioner	0	1 562	0	0	1 562
Nyemission	421	192 637	0	0	193 057
Emissionskostnader	0	-7 520	0	0	-7 520
Summa transaktioner med ägare	421	191 127	0	0	191 548
Utgående eget kapital 2016-12-31	2 275	499 900	381	-525	502 031

Moderföretagets rapport över kassaflöden

TSEK	Not	2016	2015
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Resultat före skatt		-18	556
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-18	556
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändringar av rörelsefordringar		-391	30
Förändringar av rörelseskulder		4 810	-280
Kassaflöde från den löpande verksamheten		4 401	306
Investeringsverksamheten			
Investeringar i aktier dotterföretag	9	-203 010	-5 382
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-203 010	-5 382
Finansieringsverksamheten			
Övertaget konvertibelt lån från dotterbolag		0	8 780
Ökning konvertibla lån		648	0
Emissionskostnader		-7 520	-400
Nyemission		199 068	60 390
Minskning av fordran på dotterbolag		46 047	0
Ökning av fordran på dotterbolag		0	-49 449
Lämnade koncerbidrag		-650	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		237 594	19 320
Årets kassaflöde		38 985	14 244
Likvida medel vid årets början		21 515	7 272
Likvida medel vid årets utgång		60 500	21 515

Moderföretagets noter

Not 1 Moderföretagets redovisningsprinciper

Moderföretaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 "Redovisning för juridisk person".

Skillnaderna mellan koncernens och moderföretagets redovisningsprinciper framgår nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderföretaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderföretagets finansiella rapporter, om inte annat anges.

Ändrade redovisningsprinciper

Moderföretaget har tidigare tillämpat Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) och Årsredovisningslagen vid upprättande av årsredovisningen. Från och med i år som en följd av koncernens övergång till IFRS tillämpar moderföretaget ÅRL och RFR 2. Detta innebär främst att upplysningskraven har ökat och att även moderföretaget ska lämna samtliga finansiella rapporter.

Dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas i moderföretaget enligt anskaffningsvärdemetoden.

Finansiella instrument

Med anledning av sambandet mellan redovisning och beskattning, tillämpas inte reglerna om finansiella instrument enligt IAS 39 i moderföretaget som juridisk person, utan moderföretaget tillämpar i enlighet med ÅRL anskaffningsvärdemetoden. I moderföretaget värderas därmed finansiella anläggningstillgångar till anskaffningsvärde minus eventuell nedskrivning och finansiella omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag förs över resultaträkningen som en bokslutsdisposition. Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras.

Not 2 Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Moderföretaget har vid upprättandet av de finansiella rapporterna gjort antaganden av väsentlig karaktär avseende samtliga dotterföretags framtida resultat och förmåga att generera avkastning. Då moderföretaget i all väsentlighet enbart innehar andelar i dotterföretag påverkas de även av väsentliga uppskattningar och bedömningar som görs i koncernföretagen. För information om koncernens väsentliga uppskattningar och bedömningar se koncernens not 3.

Not 3 Nettoomsättningens fördelning

Moderföretagets nettoomsättning består i sin helhet av fakturering mellan moderbolag och Clavister AB avseende management fee, all omsättning har skett inom Sverige.

Not 4 Övriga externa kostnader

Övriga externa kostnader består i huvudsak av kostnader för styrelsearvode 722 TSEK (602), kostnad till Certified Advisor med 264 TSEK (264) samt kostnader i samband med listning med 857 TSEK (0).

Not 5 Arvode till revisorer

Arvode till revisor avseende moderbolaget redovisas i sin helhet hos dotterbolaget Clavister AB och finns specificerat i Not för koncernen.

Not 6 Anställda och personalkostnader

För löner och ersättningar till anställda och ledande befattningshavare samt information om antal anställda, se not 6 för koncernen.

Moderföretagets noter

Not 7 Finansiella intäkter och kostnader

Ränteintäkter och liknande resultatposter	2016	2015
Ränteintäkter	32	1
Summa	32	1

Räntekostnader och liknande resultatposter	2016	2015
Räntekostnader	-649	-584
Summa	-649	-584

Not 8 Skatter

Resultaträkning

Aktuell skattekostnad	2016	2015
Årets skattekostnad	0	-13
Förändring av uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag	0	0
	0	-13

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	143	127
Uppskjuten skatt på underskottsavdrag	0	-103
	143	23

Redovisad skatt i resultaträkningen

	143	10
--	------------	-----------

Uppskjuten skatt redovisad i övrigt totalresultat under året

	0	0
Redovisad skatt i övrigt totalresultat	0	0

Avstämning av effektiv skattesats

	2016	2015
Resultat före skatt	-668	556
Skatt enligt gällande skattesats för moderföretaget (22%)	147	-122
Skatteeffekt av:		
Ej skattepliktiga intäkter	7	-0
Ej avdragsgilla kostnader	-9	-5
Outnyttjat underskottsavdrag för vilken uppskjuten skattefordran inte redovisats	-2	0
Tidigare ej redovisat underskottsavdrag som nyttjas för att minska aktuella skattekostnaden	0	138
Redovisad skatt	143	10
Effektiv skattesats (%)	-21,4%	1,8%

Moderföretagets noter

I nedanstående tabell specificeras skatteeffekten av de temporära skillnaderna:

Uppskjuten skatteskuld	2016	2015
Konvertibla skuldebrev	-126	-268
Övrigt	0	0
Redovisat värde	-126	-268

Specifikation av förändring av uppskjuten skatteskuld:

	2016	2015
Ingående redovisat värde	-268	103
Förändring av temporära skillnader	143	-395
Tillkommande skattefordringar avseende underskottsavdrag	0	23
Utgående redovisat värde uppskjuten skatteskuld	-126	-268

Not 9 Andelar i koncernföretag

	2016-12-31	2015-12-31	2015-01-01
Ingående anskaffningsvärde	244 945	239 563	184 563
Årets anskaffningar	88 010	5 382	0
Årets lämnade aktieägartillskott	115 000	0	55 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	447 955	244 945	239 563
Utgående redovisat värde	447 955	244 945	239 563

Nedskrivningsprövning har gjorts i Clavister AB. Se vidare Not. 14 (KC)

Företag och Org. Nr	Säte	Kapital- andel	Eget kapital 2016-12-31	Resultat 2016	Bokfört värde 2016-12-31	Bokfört värde 2015-12-31
Clavister AB (556546-1877)	Örnsköldsvik	100%	78 430	-64 679	362 455	244 945
PhenixID AB (556987-6310)	Stockholm	100%	29 252	6 218	85 500	-

Not 10 Fordringar hos koncernföretag

	Motpart	2016-12-31	2015-12-31	2015-01-01
Ingående anskaffningsvärde	Clavister AB	54 302	4 457	0
Tillkommande fordringar	Clavister AB	0	49 844	4 457
Avgående fordringar	Clavister AB	-46 048	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden		8 254	54 302	4 457
Utgående redovisat värde		8 254	54 302	4 457

Moderföretagets noter

Not 11 Eget kapital

Per den 31 december 2016 består aktiekapitalet av 22 747 124 (18 537 958) st. aktier med ett kvotvärde om 0,10 kr (0,10 kr). Se även upplysningar i koncernens not 20 Eget kapital.

Aktieägarna har lämnat ovillkorat aktieägartillskott som uppgår till 195 000 000 kr (80 000 000 kr).

Not 12 Uppskjuten skatteskuld

Uppskjuten skatt	2016-12-31	2015-12-31	2015-01-01
Ingående redovisat värde	-268	103	89
Tillkommande avsättningar	0	23	14
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	142	-394	0
Återförda outnyttjade belopp	0	0	0
Utgående redovisat värde	-126	-268	103

Not 13 Långfristiga skulder

Inga av moderföretagets långfristiga skulder förfaller senare än fem år efter balansdagen.

Not 14 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016-12-31	2015-12-31	2015-01-01
Upplupna löner och semesterlöner	76	61	49
Upplupna sociala avgifter	46	38	33
Upplupet styrelsearvode	738	307	175
Upplupet arvode Remium	66	0	36
Övriga poster	0	0	7
Redovisat värde	926	406	300

Not 15 Ställda säkerheter

	2016-12-31	2015-12-31	2015-01-01
Pantsatta aktier i koncernföretag	362 455	244 945	0
Pantsatt fordran på koncernföretag	8 254	54 302	0
Likvida medel	60 480	21 504	0
Övrigt	0	0	0
Summa	431 189	320 751	0

Moderföretagets noter

Not 16 Eventualförpliktelser

	2016-12-31	2015-12-31	2015-01-01
Borgen till förmån för koncernföretag	21 959	18 781	0
Summa	21 959	18 781	0

Not 17 Transaktioner med närstående

<i>Transaktioner med dotterföretag</i>	Motpart	2016	2015
Försäljning av tjänster	Clavister AB	4 200	3 400
Inköp av varor / tjänster		0	0
Lämnat koncernbidrag	Clavister AB	-650	0
Förändring avräkningskonto	Clavister AB	-46 047	49 844
Fordran på balansdagen	Clavister AB	8 254	54 302

För information om ersättningar till ledande befattningshavare se koncernens not 6 Anställda och personalkostnader.

Not 18 Förslag till vinstdisposition

(ej TSEK)	2016-12-31	2015-12-31
Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:		
Överkursfond	499 715 011	308 587 992
Balanserat resultat	566 057	0
Årets resultat	-524 894	566 058
	499 756 174	309 154 050
Disponeras så att:		
Till aktieägare utdelas (0 kronor per aktie)	0	0
I ny räkning överföres	499 756 174	309 154 050
	499 756 174	309 154 050

Styrelsens underskrifter .

Örnsköldsvik den 6 april 2017

Koncernredovisningen och årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 6 april 2017. Styrelsen och VD försäkrar härmed att koncernredovisningen respektive årsredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards, IFRS, sådana de antagits av EU, respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat, samt att förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Björn Norrbom

Peter Dahlander

Ilkka Hiidenheimo

Jan Ramkvist

Niclas Eriksson

Göran Carstedt

Johan Öhman

Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats 2017-04-

Ernst & Young AB

Rikard Grundin

Auktoriserad revisor

Kalender & kontakter

Kvartalsrapporter

Januari – Mars 2017; Maj 31, 2017
April – Juni 2017; Augusti 29, 2017

Clavister Holding AB

Organisationsnummer: 556917-6612

Sjögatan 6 J
SE-891 60 Örnsköldsvik
Sverige

Telefon: +46 (0)660 29 92 00
E-post: finance@clavister.com
www.clavister.com

VD & Investor Relations

Johan Öhman, CEO

Telefon: +46(0)72 711 73 73
E-post: johan.ohman@clavister.com

Marknadschef

Nikolas Georgii

Telefon: +46 (0)73 311 70 20
E-post: nikolas.georgii@clavister.com

Aktien

Aktiesymbol: CLAV
ISIN-kod: SE0005308558
Marknadsplats: Nasdaq First North

Certified Advisor

Remium Nordic AB

Telefon: +46 (8) 454 32 00
E-post: info@remium.com
www.remium.se

Kontakter

Örnsköldsvik (Huvudkontor)

Sjögatan 6 J
SE-891 60, Örnsköldsvik
Sweden

Tel (växel): +46 (0)660 29 92 00
Tel (Support): +46 (0)660 29 77 55

Stockholm (Försäljning)

Sankt Eriksgatan 63
SE-112 34, Stockholm
Sweden

Nacka Strand
Cylindervägen 12
131 52 Nacka Strand
Sweden

Telefon: +46 (0)8 545 298 00

Umeå

S. Ersmarksg. 5
903 36 Umeå
Sweden

Tel (Support): +46 (0)660 29 77 55

CLAVISTER®

CONNECT • PROTECT

Sjögatan 6 J
SE-891 60, Örnsköldsvik
Sweden

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Clavister Holding AB, org.nr 556917-6612

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Clavister Holding AB för år 2016. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 9-70i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 3-8. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS såsom de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Clavister Holding AB för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Ömsköldsvik den april 2017

Ernst & Young AB

Rikard Grundin
Auktoriserad revisor